

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI PENAL 2-2018

Decizia penală nr. 284

Dosar nr. 3067/1/2018

Ședința publică din 27 noiembrie 2019

PREȘEDINTE:	Săndel Lucian Macavei	Judecător
	Simona Daniela Enean	Judecător
	Lucia Tatiana Rog	Judecător
	Alexandra Iuliana Rus	Judecător
	Maricela Cobzariu	Judecător

Simona Dănăilă - Magistrat asistent

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procuror Daniela Maftai.

Pe rol se află pronunțarea asupra apelurilor formulate de **Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție** și de inculpata **Bica Alina Mihaela** împotriva sentinței penale nr. 1057 din 29 noiembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală în dosarul nr. 2471/1/2015.

Cauza a avut termen la data de 18 noiembrie 2019, dezbaterile și susținerile părților fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta decizie, când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitatea părții și reprezentantului Ministerului Public să depună concluzii scrise, a stabilit termen pentru pronunțare la data de 27 noiembrie 2019.

La datele de 25 noiembrie 2019 și respectiv, 26 noiembrie 2019, prin e-mail și prin Serviciul Registratura Generală, apelanta intimată inculpata **Bica Alina Mihaela**, prin apărător ales, a înaintat concluzii scrise.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

Asupra apelului de față, în baza actelor și lucrărilor dosarului, constată următoarele:

Prin sentința penală nr.1057 din data de 29 noiembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală în dosarul nr. 2471/1/2015, în temeiul art. 269 alin. 1 din Codul penal a fost condamnată inculpata **Bica Alina Mihaela** la pedeapsa de 4 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de favorizarea făptuitorului (punctul C din rechizitoriu).

În temeiul art. 67 alin.1 Cod penal, cu titlu de pedeapsă complementară, i-a fost interzisă inculpatei exercitarea drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b și g din Codul penal pe o perioadă de 3 ani după executarea pedepsei principale.

În temeiul art. 65 alin.1 din Codul penal a fost aplicată inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b și g din Codul penal pe durata executării pedepsei închisorii.

În temeiul art. 72 din Codul penal și art. 399 alin. 9 din Codul de procedură penală s-a dedus din pedeapsa închisorii aplicată inculpatei durata arestării preventive și a arestului la domiciliu începând cu data de 31 ianuarie 2015 până la 15 iunie 2015, inclusiv.

În temeiul art. 396 alin. 5 din Codul de procedură penală, raportat la art. 16 alin. 1 lit. b teza I din Codul de procedură penală, a fost achitată inculpata Bica Alina Mihaela pentru infracțiunea de abuz în serviciu, în formă calificată, prevăzută de art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 297 alin. 1 din Codul penal. (punctul B din rechizitoriu).

În temeiul art. 396 alin. 5 din Codul de procedură penală, raportat la art. 16 alin. 1 lit. b teza I din Codul de procedură penală a fost achitată aceeași inculpată pentru infracțiunea de favorizarea făptuitorului, prevăzută de art. 269 alin. 1 din Codul penal. (punctul B din rechizitoriu).

În temeiul art. 396 alin. 5 din Codul de procedură penală, raportat la art. 16 alin. 1 lit. b teza I din Codul de procedură penală a fost achitată aceeași inculpată pentru infracțiunea de abuz în serviciu, în formă calificată, prevăzută de art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 297 alin. 1 din Codul penal (punctul C din rechizitoriu).

2. În temeiul art. 396 alin. 5 din Codul de procedură penală, raportat la art. 16 alin. 1 lit. a din Codul de procedură penală, a fost achitat inculpatul Videanu Adrieian pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu, în formă calificată, prevăzută de art. 48 din Codul penal raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 297 alin. 1 din Codul penal. (punctul B din rechizitoriu).

S-a constatat că inculpatul Videanu Adrieian a fost reținut 24 de ore începând cu 29 ianuarie 2015, ora 19,00, până la 30 ianuarie 2015, ora 19,00, și arestat preventiv în perioada 31 ianuarie 2015 – 6 februarie 2015, inclusiv.

În temeiul art. 274 alin. 1 din Codul de procedură penală a fost obligată inculpata Bica Alina Mihaela la plata sumei de 1500 lei cheltuieli judiciare către stat, din care 600 lei în faza de urmărire penală.

În temeiul art. 275 alin. 3 din Codul de procedură penală, celelalte cheltuieli judiciare avansate de stat au rămas în sarcina acestuia.

În temeiul art. 274 alin. 1 teza finală din Codul de procedură penală și art. 275 alin. 6 din Codul de procedură penală, onorariul apărătorilor desemnați din oficiu pentru inculpații Bica Alina Mihaela și Videanu Adrieian, în sumă de câte 690 lei, s-a dispus a se plăti din fondul Ministerului Justiției.

Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut următoarele:

1. Cu privire la acuzațiile descrise în secțiunea B a actului de sesizare (acuzațiile descrise în secțiunea A au fost reunite la dosarul nr. 4397/1/2014 al Înaltei Curți de Casație și Justiție):

a) Prin rezoluția nr. 256 din 9 septembrie 2013 dată în dosarul nr. 362/D/P/2011 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală (disjuns din dosarul nr. 146/D/P/2011 al aceleiași unități de parchet), s-a dispus începerea urmăririi penale față de învinuitul Videanu Adrieian pentru săvârșirea infracțiunilor de complot și subminarea economiei naționale, prevăzute de art. 167 alin. 1 din Codul penal (1969) și art. 165 alin. 1 și 2 din Codul penal (1969), reținându-se, în esență, că, în perioada decembrie 2008 – septembrie 2010, în calitate de ministru al economiei, a aderat și sprijinit gruparea infracțională coordonată de Ioan Niculae, prin emiterea a trei Memorandumuri și susținerea aprobării O.U.G. nr. 54/2009 și a folosit SNGN Romgaz S.A., unitate națională de interes strategic, în interesul privat al S.C. Interagro S.A., acordând acesteia discounturi comerciale majorate la livrarea gazelor naturale, peste plafoanele practicate de prima entitate și în condițiile în care cea din urmă societate înregistra datorii foarte mari și vechi la plata gazului consumat, fapte ce au generat o stare de pericol pentru economia națională și au creat un prejudiciu în dauna SNGN Romgaz S.A. în sumă de 277.000.000 lei (filele 92-122 vol. VII dosar urmărire penală).

Raportat la paguba ce ar fi fost produsă prin infracțiunea de subminarea economiei naționale și la necesitatea luării unor măsuri asigurătorii, având în vedere valoarea prejudiciului, ce nu a fost recuperat, și invocând dispozițiile art. 163 și următoarele, art. 217 din Codul de procedură penală (1968), art. 9 din Legea nr. 39/2003 și art. 9 din Legea nr. 508/2004, procurorul de caz a dispus, prin ordonanța nr. 362/D/P/2011 din 24 septembrie 2013, luarea unor măsuri asigurătorii până la concurența sumei de 277.000.000 lei, constând în instituirea sechestrului asigurător asupra a patru imobile aparținând învinuitului și soției sale, poprirea sumelor de bani aflate sau care vor intra în conturile bancare ale acestuia și a dividendelor datorate în prezent și viitor de către societățile la care este asociat, precum și indisponibilizarea, prin luarea unui sechestr, asupra părților sociale/acțiunilor avute la respectivele societăți comerciale, printre care și cele 80 de acțiuni deținute de Videanu Adrieian la S.C. Titan Mar S.A. (filele 66-69 vol. VI dosar urmărire penală, 35-38 vol. VII dosar urmărire penală). În plus, prin ordonanța cu același număr din 26 septembrie 2013, parchetul a extins sechestrul asigurător cu privire la încă un imobil aflat în proprietatea soților Videanu, în limita aceleiași sume reprezentând valoarea probabilă a pagubei.

În aceeași zi, 16 decembrie 2013, Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a emis în dosarul nr. 362/D/P/2011 o adresă către S.C. Titan Mar S.A. în care a solicitat, printre altele, indicarea persoanelor care, în perioada august 2012 la zi, au prezentat, cu ocazia Adunărilor Generale ale Acționarilor, în scopul de a-și exercita dreptul de vot, acțiunile la purtător rezultate în urma convertirii acțiunilor deținute de învinuitul

Videanu Adriean (fila 139 vol. VI dosar urmărire penală, 26 vol. VII dosar urmărire penală).

Prin răspunsul transmis la data de 17 decembrie 2013, cu adresa nr. 98 înregistrată la parchet în 19 decembrie 2013, S.C. Titan Mar S.A. a comunicat că, în intervalul 1 august 2012 – 19 august 2013 au fost prezenți, cu ocazia Adunărilor Generale ale Acționarilor, asociații Videanu Miorița și Videanu Adriean, iar, ulterior, din 20 august 2013 până în prezent, acționarii Videanu Diana Alexandra și Videanu Andrei Valentin, întrunind 100% din capitalul social al companiei, sens în care a fost atașat, în susținerea celor menționate, procesul verbal de depunere a acțiunilor la purtător din 4 octombrie 2013 încheiat cu ocazia AGEA ce a avut loc în aceeași dată (filele 141-143 vol. VI dosar urmărire penală, 27-29, 249-251 vol. VII dosar urmărire penală).

În completare, prin adresa nr. 102 din 23 decembrie 2013, S.C. Titan Mar S.A. a depus pentru prima dată la dosarul nr. 362/D/P/2011 al Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, în dovedirea susținerii că Videanu Adriean nu mai este acționar la societate începând din 20 august 2013, extrase din Registrul Acțiunilor și Registrul Acționarilor aferente perioadei 20 – 28 august 2013 (filele 144-148 vol. VI dosar urmărire penală, 30-34, 230-234 vol. VII dosar urmărire penală).

Conform mențiunilor efectuate în aceste documente de Videanu Miorița, președinte al Consiliului de Administrație și director general al societății (declarația martorei Banu Laura din 8 septembrie 2016), s-a constatat că, la data de 20 august 2013, Videanu Adriean a transmis toate cele 80 de acțiuni la purtător deținute la S.C. Titan Mar S.A., și anume 28 (nr. 0000081-0000108) către Videanu Miorița, 26 (nr. 0000109-0000134) către Videanu Diana Alexandra și 26 (nr. 0000135-0000160) către Videanu Andrei Valentin.

Ulterior, Videanu Miorița a transferat acțiunile la purtător primite de la inculpat către Videanu Diana Alexandra, respectiv un număr de 18 astfel de acțiuni (nr. 0000091-0000108) în 23 august 2013, iar celelalte 10 (nr. 0000081-0000090) pe 28 august 2013. Totodată, în 20, 23 și 28 august 2013, Videanu Miorița a transmis celor doi copii ai săi cele 80 de acțiuni la purtător deținute la S.C. Titan Mar S.A. (seria TM nr. 0000001-0000080).

La data de 24 februarie 2014 S.C. Titan Mar S.A., prin apărător ales Nazat Marian, s-a adresat parchetului cu o nouă plângere împotriva ordonanței din 24 septembrie 2013 emisă în dosarul nr. 362/D/P/2011 al Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, prin care s-a dispus indisponibilizarea acțiunilor deținute de Videanu Adriean la această companie, arătându-se că respectiva măsură este nelegală, prejudiciază grav imaginea firmei și îi afectează credibilitatea în raporturile cu clienții, partenerii de afaceri, instituțiile de credit și terții, motiv pentru care se impune analizarea cu celeritate a solicitării de ridicare a sechestrului asigurător instituit asupra celor 80 de acțiuni la purtător emise de societate. În finalul sesizării, s-a făcut referire la anexarea unor înscrisuri doveditoare, dintre care au fost indicate doar extrasul din Registrul Acțiunilor și Registrul Acționarilor, documente care, fiind depuse

la dosar în 23 decembrie 2013, nu au fost avute în vedere de procuror la momentul emiterii ordonanței nr. 2153/II/2/2013 din 25 noiembrie 2013, prin care a fost respinsă plângerea anterioară.

Chiar în ziua înregistrării la Direcția de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a plângerii formulate de S.C. Titan Mar S.A., aceasta a fost repartizată de inculpata Bica Alina Mihaela procurorului de caz Trif Valentin cu care, ulterior, a purtat o discuție în legătură cu organul judiciar căruia i-ar aparține competența să o soluționeze, opinia celui din urmă, contrară celei exprimate de procurorul șef direcție, fiind în sensul că o asemenea contestație nu mai poate fi examinată de către parchet, potrivit noilor dispoziții procedurale (depoziția martorului Trif Valentin din 21 aprilie 2016, declarațiile inculpatei Bica din 30 ianuarie 2015 – filele 151-160 vol. I dosar urmărire penală – și 15 octombrie 2015). Același punct de vedere a fost expus de martorul Trif Valentin și cu ocazia întocmirii referatului nr. 265/II/2/2014 din 24 februarie 2014, în cuprinsul căruia, făcând referire la prevederile art. 250 alin. 1 din Codul de procedură penală, a menționat că „plângerea petentului Videanu Adriean împreună cu dosarul cauzei” urmează „să fie înaintat Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanță de judecată căreia îi revine competența de soluționare a contestației” (filele 18-20 vol. VII dosar urmărire penală).

Pe fondul părerilor divergente referitoare la modul de desfășurare a anchetei penale în dosarul nr. 146/D/P/2010, pe care îl instrumenta, procurorul Trif Valentin nu s-a consultat cu colegul său, Șpaiuc Gheorghe, cu privire la organul judiciar competent să examineze plângerea introdusă de S.C. Titan Mar S.A., aducându-i, însă, la cunoștință măsura administrativă dispusă de procurorul șef direcție, de a-i repartiza lucrarea, precum și împrejurarea că a întocmit, în cauză, referatul nr. 265/II/2/2014 (depoziția martorului Trif Valentin).

Referatul, împreună cu plângerea formulată de S.C. Titan Mar S.A., a fost reținut, în aceeași zi, spre soluționare de inculpata Bica Alina Mihaela, (fila 1 vol. VII dosar urmărire penală). Pe prima pagină a contestației, a fost înscrisă, de aceasta, o a doua viză, datată tot 24 februarie 2014, respectiv „*DI. proc. Trif rog prezentați dosarul pt. consultare*”, iar pe referatul nr. 265/II/2/2014, a fost aplicată de inculpata, în aceeași zi, rezoluția privind reținerea cererii pentru soluționare de către procurorul șef direcție, având în vedere dispozițiile art. 304 din Codul de procedură penală.

Prin ordonanța nr. 265/II/2/2014 din 25 februarie 2014, inculpata Bica Alina Mihaela a admis plângerea formulată de S.C. Titan Mar S.A., prin avocat Nazat Marian, și a infirmat parțial ordonanța din 24 septembrie 2013 emisă în dosarul nr. 362/D/P/2011 al Direcției de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală, numai cu privire la dispoziția de la pct. 4 teza I referitoare la indisponibilizarea, prin luarea unui sechestrul asupra unui număr de 80 de acțiuni deținute de către Videanu Adriean la respectiva societate, ca nelegală. În consecință, a dispus ridicarea sechestrului asigurător instituit asupra respectivelor acțiuni, menținerea celorlalte dispoziții

ale ordonanței atacate și comunicarea soluției către petenta S.C. Titan Mar S.A. (filele 12-17, 267-272 vol. VII dosar urmărire penală).

Astfel, procurorul șef direcție a apreciat că este competent să verifice legalitatea și temeinicia ordonanței de luare a sechestrului asigurător nr. 362/D/P/2011 din 24 septembrie 2013, având în vedere calitatea S.C. Titan Mar S.A. de persoană interesată, care are posibilitatea de a contesta actele și măsurile prin care s-a adus atingere drepturilor sau intereselor sale legitime, precum și dispozițiile art. 304 alin. 2 din Codul de procedură penală, care permit procurorului ierarhic superior să infirme motivat, oricând, din oficiu sau ca urmare a formulării unei plângeri, orice măsură procesuală nelegală sau netemeinică a procurorilor din subordine.

În esență, în motivarea ordonanței nr. 265/II/2/2014 din 25 februarie 2014, s-a reținut că măsurile asigurătorii necesare în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune pot viza doar bunurile suspectului, inculpatului sau ale părții responsabile civilmente, or, în cauză, din actele și lucrările dosarului, nu rezultă că, la momentul instituirii sechestrului, Videanu Adriean era deținătorul celor 80 de acțiuni la purtător ale S.C. Titan Mar S.A. sau că acestea ar fi fost descoperite de procuror asupra suspectului ori ridicate de la el, după cum nu reiese nici faptul că, ulterior datei de 20 august 2013, cel din urmă ar fi efectuat operațiuni juridice cu respectivele acțiuni la purtător emise de societatea petentă. Astfel, s-a reținut că, din înscrisurile depuse în susținerea plângerii, rezultă că începând cu data de 20 august 2013 și până în prezent, cu ocazia Adunărilor Generale ale Acționarilor S.C. Titan Mar S.A., nu a mai participat suspectul Videanu Adriean, ci acționarii Videanu Diana Alexandra și Videanu Andrei, ca titulari ai acțiunilor la purtător conform procesului verbal din 4 octombrie 2013; în ceea ce privește acțiunile S.C. Titan Mar S.A., acestea sunt acțiuni la purtător din august 2012; conform listei acționarilor S.C. Titan Mar S.A. din 28 august 2013, deținători apar Videanu Miorița, Videanu Diana Alexandra și Videanu Andrei Valentin; Videanu Adriean apare ca cedent al unui număr de 80 de acțiuni la data de 20 august 2013.

Ca atare, având în vedere aceste aspecte, dar și prevederile art. 92 alin. 4 și art. 99 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și considerațiile doctrinare referitoare la drepturile recunoscute posesorului de bună credință al acțiunilor la purtător, procurorul șef direcție a concluzionat că, la data de 24 septembrie 2013, Videanu Adriean nu mai era proprietar al acțiunilor la purtător emise de S.C. Titan Mar S.A. și asupra cărora a fost instituită măsura sechestrului asigurător în dosarul nr. 362/D/P/2011 al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală, astfel încât a apreciat că dispoziția de la pct. 4 teza I din ordonanța atacată este nelegală.

Prin ordonanța nr. 3101/C/2014 din 12 decembrie 2014, în temeiul aceluiași dispoziții legale, respectiv art. 304 alin. 2 din Codul de procedură penală, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus infirmarea, ca nelegală, a ordonanței nr. 265/II/2/2014 din 25

februarie 2014 a procurorului șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și comunicarea unui exemplar al soluției către Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală pentru a se proceda la înaintarea contestației formulate de S.C. Titan Mar S.A., prin apărător, la instanța competentă. În motivarea ordonanței, procurorul general a arătat că, față de modificările aduse Legii nr. 508/2004 prin O.U.G. nr. 3/2014, potrivit cărora infracțiunile ce formează obiectul urmăririi penale nu mai intră în competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, este necesar ca această structură să-și verifice competența materială, în raport și cu dispozițiile art. 13 alin. 3 din O.U.G. nr. 43/2002 (filele 274-277 vol. VII dosar urmărire penală).

În consecință, la data de 16 decembrie 2014, un exemplar al ordonanței procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost trimis Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală (fila 273 vol. VII dosar urmărire penală) care, în 18 decembrie 2014, a înaintat, spre competență soluționare, contestația formulată de S.C. Titan Mar S.A., prin avocat ales Nazat Marian, împotriva ordonanței nr. 362/D/P/2011 din 24 septembrie 2013 a aceleiași unități de parchet, Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția penală, instanța supremă dispunând, prin încheierea nr. 1102 din 23 decembrie 2014, pronunțată în dosarul nr. 4446/1/2014, respingerea acesteia, ca tardivă.

b) Înalta Curte, Secția penală a constatat că, prin actul de sesizare, s-a reținut că aceeași activitate desfășurată de inculpata Bica Alina Mihaela realizează elementele de tipicitate atât ale infracțiunii de abuz în serviciu, în forma calificată, cât și ale infracțiunii de favorizare a făptuitorului, arătându-se, în esență, că aceasta, în calitate de procuror șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, prin ordonanța nr. 265/II/2/2014 din 25 februarie 2014, a admis plângerea formulată de Videanu Adriean, suspect într-un dosar penal instrumentat de structura de parchet menționată, dispunând ridicarea sechestrului asigurător instituit prin ordonanța nr. 362/D/P/2011 din 24 septembrie 2013 a procurorului de caz asupra unui număr de 80 de acțiuni deținute de acesta la S.C. Titan Mar S.A., măsură ce a avut ca efect crearea unei tulburări grave a activității procesual penale, prin punerea în imposibilitate a autorităților judiciare să recupereze, în viitor, prejudiciul infracțional, precum și înlăturarea indisponibilizării legale a acțiunilor, împrejurare ce i-a permis coinculpatului Videanu să-și pună la adăpost acțiunile sechestrate și să obțină foloase necuvenite prin înstrăinarea lor.

În realizarea activității infracționale, inculpatei **Bica Alina Mihaela** i-a fost imputată încălcarea dispozițiilor art. 250 alin. 1 din Codul de procedură penală și ale art. 8, art. 18 și art. 25 din Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, aprobat prin Ordinul nr. 1226/C din 15 aprilie 2009 al Ministerului Justiției și libertăților cetățenești, prevederi ce au fost completate de către procurorul de

ședință, cu ocazia dezbaterilor, cu cele din art. 304 și art. 363 din Codul de procedură penală, din art. 3, art. 4, art. 62, art. 63, art. 64 și art. 67 din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din art. 4 și art. 5 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și din art. 21 și art. 26 din Legea nr. 508/2004, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, s-a mai reținut că aceasta a beneficiat de complicitatea tacită și concomitentă a inculpatului Videanu Adrieian, materializată în depunerea cererii de ridicare a sechestrului instituit asupra celor 80 de acțiuni ale S.C. Titan Mar S.A., precum și a unui set de documente „nerelevante din punct de vedere legal”, conform cărora inculpatul nu ar mai fi deținut respectivele acțiuni din luna august 2012.

Prioritar verificării corespondenței între împrejurările faptice reținute prin actul de sesizare și tiparul normelor de încriminare în care au fost încadrate instanța de fond a reținut că, reglementând o formă specială a infracțiunii de abuz în serviciu, legiuitorul a incriminat în art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu trimitere la dispozițiile art. 297 alin. 1 din Codul penal, fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, obținând, totodată, și un folos necuvenit pentru sine ori pentru altul.

Pentru a exista infracțiunea de abuz în serviciu, în forma prevăzută de legea specială, este necesar ca îndeplinirea în mod defectuos a unui act de către un funcționar public aflat în exercițiul atribuțiilor de serviciu să aibă ca urmare atât obținerea unui avantaj necuvenit pentru sine sau un terț, cât și producerea unei pagube sau a unei atingeri a drepturilor ori intereselor altei persoane. Astfel, în lipsa oricăreia dintre urmările menționate, fapta autorului nu realizează elementele de tipicitate ale infracțiunii de abuz în serviciu, în forma calificată.

De asemenea, și în situația în care îndeplinirea defectuoasă a actului de serviciu nu este cauzată de atitudinea conștientă și voită a făptuitorului, constând în prevederea rezultatului faptei sale și urmărirea sau acceptarea acestuia, nu se conturează toate elementele de conținut ale infracțiunii de abuz în serviciu în varianta specială, întrucât activitatea nu a fost desfășurată cu reaua-credință specifică săvârșirii faptei cu forma de vinovăție a intenției, în oricare din modalitățile sale.

Pe de altă parte, sfera atribuțiilor de serviciu în virtutea cărora funcționarului public îi incumbă obligația de a îndeplini anumite acte trebuie să își găsească o reglementare expresă în lege, ordonanță sau ordonanță de urgență, așa cum a statuat Curtea Constituțională prin decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 517 din 8 iulie 2016.

În ceea ce privește infracțiunea de favorizarea făptuitorului, s-a constatat că aceasta este definită în art. 269 alin. 1 din Codul penal ca reprezentând ajutorul dat făptuitorului în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză

penală, tragerii la răspundere penală ori executării unei pedepse sau măsuri privative de libertate.

Așadar, simplul ajutor dat unei persoane ce face obiectul cercetărilor într-o cauză penală, prin care nu se urmărește zădărnicierea anchetei penale, nu se circumscrie conținutului constitutiv al infracțiunii de favorizarea făptuitorului, nefiind îndeplinită cerința esențială prevăzută de lege pentru existența laturii obiective a acestei infracțiuni.

Înalta Curte a apreciat că, în cazul în care fapta de favorizare în scopul împiedicării sau îngreunării urmăririi penale ori a tragerii la răspundere penală se săvârșește de un funcționar public în exercitarea atribuțiilor specifice funcției pe care o ocupă, prin îndeplinirea defectuoasă a unui act ce intră în sfera sa de activitate, cu consecința atât a obținerii unui folos necuvenit pentru cel favorizat, cât și a cauzării unei pagube sau vătămări a drepturilor ori intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, nu se pot reține în concurs ideal infracțiunile de abuz în serviciu în forma specială și de favorizare a făptuitorului, ci doar infracțiunea de abuz în serviciu în varianta prevăzută în legea specială, infracțiunea contra înfăptuirii justiției fiind absorbită în conținutul constitutiv al primei fapte, întrucât, prin aceeași acțiune, nu se produc consecințe diferite, având în vedere că urmarea imediată a activității de favorizare este identică cu beneficiul procurat pentru altul prin realizarea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu.

Dacă, însă, funcționarul public, în realizarea îndatoririlor de serviciu, prin aceeași acțiune sau inacțiune, produce o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice ori ale unei persoane juridice, cu sau fără obținerea unui beneficiu pentru sine ori pentru o altă persoană decât cea favorizată, precum și urmarea imediată specifică faptei de favorizare, sunt îndeplinite condițiile pluralității de infracțiuni sub forma concursului ideal între infracțiunea de favorizarea făptuitorului și cea de abuz în serviciu, fie în forma reglementată de art. 297 alin. 1 din Codul penal, fie în varianta prevăzută de legea specială.

În ipoteza în care acțiunea sau inacțiunea funcționarului public nu produce niciuna din consecințele la care se referă art. 297 alin. 1 din Codul penal, ci doar un folos necuvenit pentru cel favorizat, pot fi incidente doar dispozițiile art. 269 alin. 1 din Codul penal privind infracțiunea de favorizarea făptuitorului.

Într-o asemenea situație, întrucât fapta realizează elementele de tipicitate ale acestei infracțiuni care, deși nu necesită ca autorul să aibă o anumită calitate, în cazul concret, este săvârșită de un funcționar public tot în cadrul relațiilor de serviciu, s-a apreciat că sunt aplicabile numai dispozițiile legale care incriminează fapta de favorizarea făptuitorului, fiind exclusă reținerea unei pluralități de infracțiuni în forma concursului ideal cu infracțiunea de abuz în serviciu.

S-a apreciat că, deși elementul material al laturii obiective este același, așa cum o cer dispozițiile art. 38 alin. 2 din Codul penal, care reglementează concursul formal, nu se realizează atât conținutul constitutiv al infracțiunii de

favorizare a făptuitorului, cât și cel al infracțiunii de abuz în serviciu, întrucât nu se produc urmările specifice fiecărei fapte, ci, din contră, aceeași urmare imediată caracteristică, însă, numai activității de favorizare, s-a constatat că poate fi reținută doar infracțiunea reglementată de art. 269 alin.1 din Codul penal.

În acest context, instanța de fond a reținut că precizările și completările făcute de procuror, cu ocazia dezbaterilor, în legătură cu dispozițiile din legislația primară, despre care s-a susținut că au fost încălcate de inculpata Bica Alina Mihaela, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la momentul soluționării plângerii formulate de S.C. Titan Mar S.A., nu pot fi supuse controlului jurisdicțional întrucât exced acuzațiilor aduse prin rechizitoriu, a cărui regularitate a fost verificată cu caracter de autoritate de lucru judecat în procedura de cameră preliminară.

De altfel, a reținut instanța de fond, cercetarea judecătorească, potrivit art. 371 din Codul de procedură penală, s-a limitat numai la faptele descrise în actul de sesizare, prin raportare la împrejurările de timp și de loc, dar și la elementele care au circumstanțiat activitatea imputată, obligație instituită în sarcina instanței în scopul asigurării dreptului la apărare al persoanelor trimise în judecată care, încă de la momentul începerii judecării dispuse de judecătorul de cameră preliminară, trebuie să cunoască într-o manieră clară și completă toate acuzațiile și circumstanțele ce le caracterizează pentru a beneficia de un proces echitabil și a putea să aducă toate argumentele ce le dovedesc nevinovăția.

Așadar, indicarea unor dispoziții legale noi după încheierea cercetării judecătorești, a căror încălcare de către inculpata Bica Alina Mihaela, în exercitarea atribuțiilor specifice funcției de procuror șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, a fost reclamată de către acuzare, contravine normelor procesual penale întrucât permite reconfigurarea împrejurărilor faptice imputate după epuizarea momentului instituit de lege, ceea ce echivalează cu o nesocotire a principiului separării funcțiilor judiciare și, în egală măsură, a dreptului la apărare, în condițiile în care limitele și obiectul judecării stabilite prin rechizitoriu sunt supuse controlului de legalitate în faza camerei preliminare, fiind exclusă extinderea ulterioară a acestora în etapa judecării.

În ceea ce privește încălcarea dispozițiilor regulamentare menționate în actul de sesizare a instanței, s-a constatat, în raport cu cele statuate de instanța de contencios constituțional prin Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, că, întrucât atribuțiile specifice funcției de procuror șef al structurii specializate de parchet sunt prevăzute doar în acte de reglementare secundară, nu poate caracteriza sub aspectul laturii obiective infracțiunea de abuz în serviciu reținută în sarcina inculpatei, în condițiile în care comportamentul interzis care conduce la îndeplinirea în mod defectuos a unui act de serviciu trebuie impus prin legislația primară.

În consecință, instanța de fond a constatat că presupusa îndeplinire necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu de către inculpata Bica Alina

Mihaela poate fi analizată doar prin prisma încălcării dispozițiilor din legislația primară, însă în limitele anterior precizate, adică a prevederilor art. 250 alin. 1 din Codul de procedură penală, reținute prin actul de sesizare a instanței.

Acuzația formulată față de inculpată cu privire la infracțiunea de abuz în serviciu în forma calificată, în esență, a fost rezumată la modul în care aceasta a înțeles să interpreteze norma procesual penală, în condițiile în care procurorul de caz a reținut că singura cale de atac prin care o persoană cercetată sau o altă persoană interesată poate critica măsura asigurătorie luată de organul de urmărire penală este contestația adresată judecătorului de drepturi și libertăți, conform art. 250 alin. 1 din Codul de procedură penală.

Într-o atare situație, s-a constatat că ceea ce i se impută, în realitate, inculpatei este raționamentul logico-juridic ce a stat la baza admiterii plângerii formulate de petenta S.C. Titan Mar S.A., raționament care nu poate constitui, prin el însuși, o dovadă a îndeplinirii abuzive a atribuțiilor de serviciu, în lipsa oricăror alte elemente care să demonstreze reaua-credință a magistratului în exercitarea funcției.

O interpretare contrară ar echivala cu o încălcare a independenței procurorului, principiu care guvernează activitatea acestuia, conform art. 64 alin. 1 teza I din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere că soluțiile adoptate în timpul anchetei penale pot fi infirmate de procurorul ierarhic superior, însă numai motivat, așa cum prevăd dispozițiile alin. 3 al aceluiași text de lege.

Astfel, nelegalitatea soluțiilor date de procuror, ce decurge din modul de interpretare a dispozițiilor de drept substanțial sau procesual, nu atrage, în mod automat, incidența legii penale, eventualele erori survenite în instrumentarea unui dosar penal putând fi remediate numai în procedura controlului ierarhic sau, după caz, în cea jurisdicțională.

Pe de altă parte, s-a apreciat că împrejurarea că greșelile făcute de magistrat în exercitarea atribuțiilor specifice funcției pot fi remediate în condițiile legii nu-i creează o imunitate sub aspectul răspunderii penale, acesta putând fi subiect activ al infracțiunii de abuz în serviciu, însă numai în situația în care există suficiente elemente din care să rezulte că adoptarea actului sau a măsurii nelegale este consecința unei atitudini conștiente și voite care se circumscrie noțiunii de rea-credință.

Altfel spus, aprecierea întrunirii elementelor de tipicitate ale infracțiunii de abuz în serviciu în cazul adoptării, din oficiu, a unei soluții ori rezolvării unei cereri de către procuror trebuie să fie rezultatul examinării tuturor împrejurărilor în care a fost concepută și desfășurată activitatea imputată, apte să evidențieze satisfacerea unor interese personale în schimbul îndeplinirii defectuoase a atribuțiilor de serviciu.

Înalta Curte, Secția penală a apreciat că, deși o atare plângere este de competența exclusivă a judecătorului de drepturi și libertăți, conform art. 250 alin. 1 din Codul de procedură penală, care reprezintă norma specială ce derogă de la cea generală cuprinsă în art. 339 din Codul de procedură penală, simpla

reținere a sesizării de către inculpată, care ocupa funcția de procuror șef direcție, cu consecința admiterii ei, fără a fi coroborată cu un minim de probe concludente și convingătoare care să dovedească că adoptarea soluției nu este întâmplătoare, ci a fost cauzată cu bună-știință, nefiind doar o chestiune de interpretare a legii, nu este suficientă pentru a considera că atitudinea acesteia conturează elementele de conținut ale infracțiunii de abuz în serviciu, cu atât mai mult cu cât procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a infirmat, în condițiile art. 304 alin. 2 din Codul de procedură penală, prin ordonanța nr. 3101/C/2014 din 12 decembrie 2014, măsura ridicării sechestrului.

De altfel, a reținut instanța de fond, împrejurarea că interpretarea dată de acuzată dispozițiilor legale atât sub aspectul competenței cât și al temeiniciei plângerii, fundamentată inclusiv pe actele existente la dosar, corespunde în parte și cu argumentele prezentate de petiționară în cuprinsul sesizării nu este aptă să conducă automat la concluzia că inculpata a îndeplinit în mod defectuos un act de serviciu, date fiind considerațiile punctate anterior, măsura procesuală fiind rezultatul propriei analize a prevederilor legale care, în opinia sa, erau incidente în cauză, precum și a înscrisurilor depuse de S.C. Titan Mar S.A. ulterior soluționării primelor două plângeri înregistrate la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism la datele de 22 noiembrie 2013 și 5 decembrie 2013.

Astfel, inculpata Bica Alina Mihaela și-a motivat dispoziția de ridicare a sechestrului fără să se limiteze la a face trimitere la susținerile petentei, fapt ce a dovedit, în opinia instanței de fond, că soluția adoptată reprezintă raționamentul său logico-juridic bazat inclusiv pe actele noi (extrase din Registrul Acțiunilor și Registrul Acționarilor aferente perioadei 20-28 august 2013), ce nu au fost avute în vedere la respingerea/arhivarea plângerilor anterioare. Ca atare, Înalta Curte, Secția penală nu a putut reține că interpretarea dată nu are nicio contingentă cu cauza, pentru a o putea caracteriza ca fiind în evidentă contradicție cu normele juridice aplicabile în speță și înscrisurile existente la dosar.

Sub acest aspect, instanța de fond a apreciat că prezintă relevanță și faptul că, abia după numirea inculpatei în funcția de procuror șef la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, așa cum rezultă din înscrisuri (filele 207– 211 vol. VII dosar urmărire penală), dar și din declarațiile sale și cele ale martorului Udriș Mihail, au fost efectuate demersuri pentru obținerea avizului de începere a urmăririi penale împotriva lui Videanu Adrieian, cercetat în dosarul nr. 362/D/P/2011 al aceleiași structuri de parchet, în condițiile în care, față de celelalte persoane din cauză, o asemenea măsură procesuală fusese dispusă încă din cursul anului 2011, împrejurare care, în lipsa oricăror alte probe, nu susține cele reținute de acuzare cu privire la conivența infracțională dintre cei doi și care contribuie, alături de celelalte argumente prezentate la aprecierea că soluția dată de inculpata Bica Alina Mihaela este rezultatul propriei convingeri și interpretări a normelor legale și actelor din dosar, fără ca aceasta să fi urmărit crearea unui beneficiu pentru coinculpat.

De asemenea, deși, așa cum a susținut acuzarea, plângerea a fost soluționată în ziua imediat următoare înregistrării la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, de către inculpată, care, cu toate că a apreciat că sunt incidente dispozițiile art. 304 alin. 2 din Codul de procedură penală, nu a repartizat-o procurorului șef serviciu spre rezolvare, Înalta Curte a constatat că respectivele împrejurări nu conturează un comportament defectuos al acesteia în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Sub același aspect, instanța de fond a reținut că invocarea, direct de către procurorul de ședință, a nesocotirii dispozițiilor art. 304 din Codul de procedură penală, în etapa dezbaterilor pe fond, deci după încheierea cercetării judecătorești, echivalează cu modificarea faptelor reținute prin rechizitoriu și, implicit, a limitelor judecății, procedeu ce nu este permis de normele procesual penale.

În ceea ce privește urmarea imediată a infracțiunii de abuz în serviciu, în forma specială reglementată în art. 13² din Legea nr. 78/2000, raportat la art. 297 alin. 1 din Codul penal, instanța supremă a constatat că, prin admiterea plângerii formulată de S.C. Titan Mar S.A., inculpata Bica Alina Mihaela nu a creat un folos necuvenit pentru coinculpatul Videanu Adrieian, în condițiile în care, la data de 30 septembrie 2013, când i-a fost adusă la cunoștință măsura instituită și acesta a comunicat că cele 80 de acțiuni sunt la purtător și nu mai este proprietarul lor, fiind introduse în circuitul economic, organul de urmărire penală nu a depus diligențe, la acel moment, pentru identificarea noului deținător, în vederea punerii efective în executare a sechestrului, iar, ulterior, cu ocazia efectuării anchetei în prezenta cauză, procurorul de caz nu a strâns probe care, în conformitate cu art. 99 alin. 1 din Codul de procedură penală, să facă dovada faptului că, la data luării măsurii asigurătorii, inculpatul Videanu Adrieian era posesorul respectivelor titluri de valoare.

Înalta Curte, Secția penală a reținut că simpla afirmație din rechizitoriu că tradițiunea acțiunilor la purtător ale inculpatului Videanu Adrieian către cei doi copii ai săi s-ar fi realizat la data de 4 octombrie 2013, când a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor S.C. Titan Mar S.A., întrucât, cu acea ocazie, noii deținători au prezentat pentru prima dată titlurile de valoare, nu este suficientă pentru a demonstra că transmiterea proprietății a operat la o dată ulterioară instituirii măsurii asigurătorii, în lipsa oricăror mijloace de probă care să dovedească acest fapt, date fiind dispozițiile legale aplicabile în materie, respectiv art. 99 din Legea nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, s-a apreciat că invocarea, prin rechizitoriu, a actului adițional nr. 2 din 17 mai 2013 la contractul de gaj pe acțiuni încheiat între S.C. Omya Calcita S.R.L. și S.C. Titan Mar S.A., ca un argument al folosului necuvenit obținut de inculpatul Videanu Adrieian ca urmare a admiterii de către coinculpata Bica Alina Mihaela a plângerii formulată de emitentul acțiunilor la purtător, nu poate fi primită în fundamentarea acuzației, având în vedere că acest document este anterior luării măsurii asigurătorii, motiv pentru care faptul că, la

acel moment, inculpatul era încă proprietarul titlurilor de valoare la purtător nu exclude tradițiunea acestora către copii săi înainte de dispunerea sechestrului.

În consecință, pentru considerentele dezvoltate anterior, Înalta Curte, Secția penală a reținut că fapta pentru care a fost trimisă în judecată inculpata Bica Alina Mihaela constând în soluționarea plângerii formulate de S.C. Titan Mar S.A., prin admiterea acesteia și ridicarea sechestrului asigurător instituit asupra celor 80 de acțiuni emise de petentă, nu realizează, sub aspectul laturii obiective, elementele de tipicitate ale infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată, prevăzută de art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 297 alin. 1 din Codul penal, motiv pentru care, în temeiul art. 16 alin. 1 lit. b teza I din Codul de procedură penală, a dispus achitarea acesteia.

c) Cu privire la inculpatul Videanu Adriean, prin actul de sesizare a instanței, s-a reținut, în esență, că, fiind cercetat în dosarul nr. 146/D/P/2010 al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Structura Centrală (la care a fost reunită cauza nr. 362/D/P/2011), acesta a sprijinit, în mod tacit și concomitent, activitatea infracțională a inculpatei Bica Alina Mihaela, prin depunerea cererii de ridicare a sechestrului instituit asupra celor 80 de acțiuni ale S.C. Titan Mar S.A., precum și a unui set de documente „nerelevante din punct de vedere legal”, din care rezultă că nu mai deținea respectivele acțiuni din luna august 2012.

Contrar celor reținute prin rechizitoriul, Înalta Curte, Secția penală a constatat că plângerea înregistrată, la data de 24 februarie 2014, la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și soluționată de inculpata Bica Alina Mihaela, prin ordonanța nr. 265/II/2/2014 din 25 februarie 2014, a fost formulată de S.C. Titan Mar S.A., prin avocat ales, în timp ce inculpatul Videanu Adriean a introdus, prin același apărător, o singură plângere, la data de 4 octombrie 2013, prin care a contestat măsurile asigurătorii luate prin ordonanța nr. 362/D/P/2011 din 24 septembrie 2013 emisă de procurorul de caz, ce a fost respinsă de procurorul șef serviciu, ca neîntemeiată, prin ordonanța nr. 2153/II/2/2013 din 28 octombrie 2013.

Așadar, a constatat instanța de fond, la soluționarea plângerii înregistrată, la data de 24 februarie 2014, inculpata Bica Alina Mihaela nu a avut în vedere vreun înscris care să fi fost depus de inculpatul Videanu Adriean, documentele la care aceasta a făcut referire în cuprinsul ordonanței de ridicare a sechestrului asigurător fiind transmise în urma corespondenței oficiale purtată cu organul de urmărire penală de către S.C. Titan Mar S.A. Mai mult, inculpatul nu a atașat acte pentru a dovedi tradițiunea acțiunilor sale nici măcar în susținerea propriei plângeri.

Prin urmare, afirmația parchetului referitoare la introducerea de către inculpatul Videanu Adriean a unei contestații împotriva măsurii asigurătorii la judecătorul de drepturi și libertăți, a fost apreciată de instanța de fond ca fiind lipsită de suport probator în condițiile în care, din actele dosarului, a rezultat că singura plângere înaintată spre soluționare instanței de judecată, conform dispozițiilor din cuprinsul ordonanței nr. 3101/C/2014 din 12 decembrie 2014,

emisă de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a fost cea formulată de S.C. Titan Mar S.A., prin avocat ales, la data de 24 februarie 2014, aceasta formând obiectul dosarului nr. 4446/1/2014 al Secției penale a instanței supreme, soluționat prin încheierea nr. 1102 din 23 decembrie 2014, în sensul respingerii, ca tardivă, a căii de atac promovată de societate.

Având în vedere în ce a constatat acuzația penală formulată împotriva inculpatului Videanu Adriean, Înalta Curte, Secția penală a reținut că, în raport cu probele administrate în cauză, nu există activitatea infracțională ce i-a fost imputată acestuia, dat fiind faptul că nu este titularul plângerii admise de coinculpată, și, ca atare, nu s-a realizat conivența dintre cei doi.

În acest context, Înalta Curte, Secția penală a reținut că și în cazul în care inculpatul ar fi introdus plângerea în discuție, această acțiune, prin ea însăși, necoroborată cu alte mijloace de probă, nu ar putea fi calificată ca un sprijin acordat inculpatei Bica Alina Mihaela în exercitarea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu, întrucât, în caz contrar, s-ar ajunge la situația paradoxală ca valorificarea unui drept constituțional, cel la petiționare, transpus și în normele procesual penale sub forma căilor de atac, să atragă angajarea răspunderii penale în ipoteza în care ar avea ca rezultat soluționarea favorabilă a cererii petentului.

Examinând actele și lucrările dosarului, Înalta Curte, Secția penală a constatat că mijloacele de probă pe care parchetul și-a întemeiat acuzația imputată inculpatului Videanu Adriean nu furnizează indicii că acesta ar fi realizat acte de complicitate concomitentă pentru ridicarea sechestrului asigurător de către procurorul șef direcție, cu atât mai mult cu cât, ceea ce caracterizează această formă a participăției penale este contribuția dată în același timp cu acțiunea autorului și materializată în acte de ajutor la executarea activității infracționale, împrejurare ce nu a putut fi reținută în cauză, din moment ce adoptarea soluției s-a făcut în ziua următoare introducerii plângerii.

În acest sens, instanța de fond a avut în vedere depoziția martorului Atănăsoaei Mihai Cristian care nu a oferit, nici în faza de urmărire penală, dar nici în cursul cercetării judecătorești, informații de natură să confirme faptul că inculpatul Videanu Adriean era încă, la momentul luării măsurii asigurătorii, proprietar al celor 80 de acțiuni la purtător emise de S.C. Titan Mar S.A., întrucât, deși a discutat cu acesta despre donarea titlurilor de valoare, a plasat conversația purtată la finalul verii anului 2013 sau, după caz, anterior contactării sale de către procurorul Trif Valentin, care i-a solicitat deblocarea cărților funciare pentru proprietăți ale familiei Videanu.

Totodată, convorbirea telefonică avută de cei doi după plecarea inculpatului Videanu Adriean de la parchet, unde i s-a comunicat instituirea măsurilor asigurătorii, inclusiv a sechestrului asupra acțiunilor la purtător menționate, a fost apreciată ca fiind lipsită de relevanță având în vedere că referirile acestuia din urmă la chestiunea privind titlurile de valoare, despre care a afirmat că a fost lămurită la organul de urmărire penală, a fost făcută în contextul demersurilor pentru finalizarea unei tranzacții imobiliare, așa cum au

explicat conținutul discuției telefonice atât martorul, cât și inculpatul, clarificare ce nu este contrazisă de niciun alt mijloc de probă administrat în cauză.

De altfel, nici convorbirile telefonice purtate de inculpatul Videanu Adriean, în zilele de 2 și 3 octombrie 2013, cu martora Banu Laura și numita „Ioana”, nu confirmă acuzația, în condițiile în care, din lecturarea transcrierii lor (filele 314-315 vol. VII dosar urmărire penală), a rezultat că inculpatul a urmărit ca opinia legală întocmită de o casă de avocatură în legătură cu acțiunile la purtător să ajungă în posesia avocatului său ales, demers ce poate fi interpretat, în lipsa oricăror alte elemente probatorii care să ateste contrariul, că a fost realizat în vederea susținerii singurei plângeri pe care a formulat-o împotriva măsurilor asigurătorii instituite inclusiv asupra acțiunilor în discuție, în raport cu data redactării acestei plângeri de către apărător, respectiv 3 octombrie 2013, și care a fost înregistrată la parchet a doua zi, adică la 4 octombrie 2013.

În aceste condiții, instanța de fond a constatat că mijloacele de probă pe care procurorul și-a întemeiat acuzația puteau, cel mult, să contureze suspiciuni incipiente sub aspectul săvârșirii infracțiunii de sustragere de sub sechestru și nicidecum participația sub forma complicității la săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu imputată inculpatei Bica Alina Mihaela și concretizată în exercitarea unui drept conferit de lege, pe care nici nu l-a folosit în contextul reținut de parchet.

Chiar în situația în care probatoriul administrat în cursul cercetării judecătorești ar fi condus la ideea că inculpatul a sustras de sub sechestru o parte din bunurile indisponibilizate, instanța de fond a reținut că nu îi era permis de norma procesual penală să pronunțe o soluție de condamnare în acest sens, întrucât, în realitate, nu s-ar fi pus problema unei schimbări de încadrare juridică determinată de greșita calificare a faptei de către semnatarul rechizitoriului, ci a modificării însăși a acuzației, ce nu poate, însă, interveni în această fază procesuală, întrucât, așa cum s-a menționat și anterior, judecata se mărginește numai la faptele și la persoanele indicate în actul de sesizare a instanței.

O interpretare contrară ar fi presupus o reconfigurare a situației de fapt, având în vedere că ceea ce i s-a imputat inculpatului este sprijinul acordat procurorului șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism prin depunerea, împreună cu cererea sa de ridicare a sechestrului, a unor documente lipsite de importanță din punct de vedere juridic, și nu prezumtive acțiuni de luare în stăpânire a unor bunuri legal sechestrate.

Având în vedere argumentele mai sus expuse, Înalta Curte, Secția penală a constatat că fapta pentru care a fost trimis în judecată inculpatul Videanu Adriean nu există în materialitatea ei, motiv pentru care a dispus achitarea acestuia, în temeiul art. 16 alin. 1 lit. a din Codul de procedură penală, pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată, faptă prevăzută de art. 48 din Codul penal raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 297 alin. 1 din Codul penal.

d) Cu referire la *infracțiunea de favorizarea făptuitorului*, reținută în sarcina inculpatei Bica Alina Mihaela, instanța de fond a constatat că aceasta s-a

materializat, conform rechizitoriului, în ajutorul pe care inculpata Bica Alina Mihaela, în calitate de procuror șef al Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, l-a dat inculpatului Videanu Adriean, prin înlăturarea indisponibilizării legale instituită asupra unui număr de 80 de acțiuni la purtător emise de S.C. Titan Mar S.A., măsură ce a avut ca efect crearea unei tulburări grave a activității procesual penale, prin punerea în imposibilitate a autorităților judiciare să recupereze, în viitor, prejudiciul cauzat de acesta prin faptele comise ca ministru al economiei și pentru care era cercetat în dosarul nr. 146/D/P/2010 al aceleiași unități de parchet.

În examinarea acuzației formulate, instanța de fond a reținut că pentru ca acțiunea de ajutorare să constituie elementul material al infracțiunii prevăzută de art. 269 alin. 1 din Codul penal, este necesar, printre altele, ca aceasta să fie comisă în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală, cerință esențială a laturii obiective fără de care activitatea autorului nu ar putea fi caracterizată ca fiind o favorizare a făptuitorului.

Astfel, s-a reținut că pentru a fi împiedicată sau îngreunată cercetarea penală, ajutorul trebuie acordat făptuitorului în intervalul cuprins între momentul săvârșirii faptei penale de către acesta din urmă și cel al trimiterii sale în judecată și să vizeze întârzierea sau eludarea anchetei ori sustragerea persoanei la a cărei favorizare se tinde de la cercetarea efectuată de organul de urmărire penală.

Or, în cauză, acțiunea de ridicare de către inculpată a sechestrului asigurător instituit asupra titlurilor la purtător nu a fost de natură să zădărnicească ori să îngreuneze urmărirea penală, întrucât imposibilitatea recuperării, în viitor, a prejudiciului cauzat de activitatea infracțională la comiterea căreia ar fi participat și inculpatul Videanu Adriean, prin ea însăși, nu este aptă să afecteze derularea anchetei penale în luarea măsurilor procesuale și îndeplinirea actelor de procedură specifice acestei etape a procesului penal, care are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea celor care le-au săvârșit și la stabilirea răspunderii penale a acestora pentru a se constata dacă se impune trimiterea lor în judecată, conform art. 285 din Codul de procedură penală.

Pe de altă parte, având în vedere circumstanțele de săvârșire a faptelor reținute prin rechizitoriu, potrivit cărora tradițiunea acțiunilor la purtător către cei doi copii ai inculpatului Videanu Adriean ar fi operat la 4 octombrie 2013, a rezultat că, prin admiterea plângerii, cu consecința ridicării sechestrului asigurător, nu s-a realizat ajutorul cerut de norma de incriminare, întrucât acesta nu le mai avea în proprietate la data de 25 februarie 2014, când procurorul șef direcție a emis ordonanța nr. 265/II/2/2014, și, ca atare, la acel moment, titlurile de valoare nu ar mai fi putut servi la recuperarea prejudiciului în eventualitatea în care s-ar fi stabilit, în mod definitiv, că paguba a fost cauzată de activitatea infracțională comisă de inculpat, ca ministru al economiei.

În același context, instanța de fond a subliniat că plângerea admisă de inculpata Bica Alina Mihaela a fost formulată de S.C. Titan Mar S.A., prin

avocat ales, astfel încât soluția dată a fost favorabilă societății emitente a acțiunilor la purtător care, prin ridicarea sechestrului, le putea folosi ca garanție în activitatea comercială pe care o desfășura.

Așadar, în raport cu considerentele anterior enunțate, Înalta Curte, Secția penală a apreciat că fapta inculpatei Bica Alina Mihaela nu întrunește elementele de conținut ale infracțiunii de favorizare a făptuitorului, prevăzută de art. 269 alin. 1 din Codul penal, în ceea ce privește latura obiectivă, și, în consecință, în temeiul art. 16 alin. 1 lit. b teza I din Codul de procedură penală a dispus achitarea acesteia.

2. Cu privire la acuzațiile descrise în secțiunea C a actului de sesizare:

a) Prin rechizitoriul nr. 692/P/2005 din 24 august 2006 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Structura Centrală, s-a dispus trimiterea în judecată, alături de alte persoane, a inculpatului Tender Ovidiu Lucian pentru săvârșirea, în concurs real, a infracțiunilor de inițiere și constituire a unui grup de crimă organizată, prevăzută de art. 7 lit. a din Legea nr. 39/2003, înșelăciune, prevăzută de art. 215 alin. 1, 2, 3 și 5 din Codul penal (1969), instigare la abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, în formă calificată și continuată, prevăzută de art. 25 din Codul penal (1969) raportat la art. 246 și art. 248¹ din Codul penal (1969), cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal (1969), și spălare de bani, prevăzută de art. 23 lit. a și b din Legea nr. 656/2002 (două fapte), dosarul fiind instrumentat în faza anchetei penale de procurorul Bica Alina Mihaela, care a întocmit și actul de sesizare a instanței.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Tribunalului București - Secția I penală sub nr. 28726/3/2006, iar ulterior, ca urmare a casării de către Curtea de Apel București (prin decizia penală nr. 741 din 05 iunie 2008) a sentinței penale nr. 1563 din 15 decembrie 2007, prin care instanța de fond a restituit dosarul la parchet în vederea refacerii rechizitoriului, a primit numărul 28726./3/2006, fiind reînregistrată la tribunal, instanță inițial investită cu rechizitoriul.

Începând cu a doua jumătate a anului 2008 și până în septembrie 2013, perioadă în care a fost administrată cea mai mare parte a probatoriului, cercetarea judecătorească fiind aproape finalizată, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a fost reprezentată la termenele de judecată de procurorul Rădescu Gheorghe Mirel, iar, ulterior, din dispoziția procurorului șef al structurii de parchet, Bica Alina Mihaela, acesta a fost înlocuit cu martora Curelaru Claudia Ionela, care a asigurat participarea la ședințele de judecată până în data de 5 noiembrie 2014, când au avut loc dezbaterile pe fond în dosarul nr. 28726./3/2006 (declarațiile martorilor Rădescu Gheorghe Mirel din 26 ianuarie 2015 – filele 42-47 vol. IV dosar urmărire penală – și 10 decembrie 2015; Tender Ovidiu Lucian din 3 februarie 2015 – filele 35-41 vol. IV dosar urmărire penală – și 16 iunie 2016; Udroi Mihail din 21 aprilie 2016).

Imediat după numirea sa în funcția de procuror șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Structura

Centrală, la sfârșitul lunii mai sau începutul lui iunie 2013, inculpata a inițiat o discuție cu martorul Rădescu Gheorghe Mirel, interesându-se despre stadiul dosarului în care era cercetat Tender Ovidiu Lucian și solicitându-i punctul de vedere în legătură cu soluția ce se preconiza a fi pronunțată de instanță.

Martorul i-a comunicat că, dacă respectiva cauză va fi judecată până la 1 februarie 2014, când urma să intre în vigoare Noul Cod penal, exista o probabilitate ridicată ca judecătorul fondului să pronunțe condamnarea la pedeapsa închisorii de cel puțin 15 ani, având în vedere că, în dosarul privindu-l pe numitul Iancu Marian Alexandru și din care fusese disjunsă cauza în discuție, inculpații primiseră pedepse de 12 ani închisoare (declarațiile martorului Rădescu Gheorghe Mirel).

Totodată, inculpata Bica Alina Mihaela i-a solicitat martorei Ștefănescu Silvia, șef al Serviciului judiciar din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, întocmirea unei situații cu privire la dosarele structurii aflate pe rolul instanțelor judecătorești și numele procurorilor care participă la ședințele de judecată în fiecare cauză penală (depoziții martori Ștefănescu Silvia și Udriu Mihail date în instanță), după care, sub aparența realizării unei normări și echilibrări a activității acestora, precum și a stabilizării câte unui procuror pe fiecare complet de judecată, a dispus ca, în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București privindu-l pe Tender Ovidiu Lucian, să fie desemnat, în locul lui Rădescu Gheorghe Mirel, procurorul Curelaru Claudia Ionela, care reprezenta parchetul în alte două cauze aflate pe rolul aceluiași complet.

Măsura luată de șeful Serviciului judiciar din dispoziția procurorului șef direcție a fost adusă la cunoștința martorului Rădescu Gheorghe Mirel în luna august 2013, când Ștefănescu Silvia i-a transmis, în format electronic, tabelul privind redistribuirea dosarelor, constatând, cu acel prilej, că, dintre toate cauzele în care asigura participarea la ședințele de judecată, dosarul nr. 28726./3/2006 a fost singurul repartizat unui alt coleg, respectiv procurorului Curelaru Claudia Ionela.

În aceste condiții, nemulțumit fiind de modificarea intervenită, raportat la faptul că reprezentase Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism în cauza Tender – Carom o perioadă îndelungată, în care cercetarea judecătorească fusese aproape finalizată, după întoarcerea sa din concediu, martorul Rădescu a purtat o discuție cu Ștefănescu Silvia, aceasta spunându-i că distribuția dosarului altui procuror s-a realizat din dispoziția Alinei Bica Alina Mihaela, afirmație ce a fost reiterată de procurorul șef al Serviciului judiciar și ulterior, cu ocazia unei ședințe de lucru a magistraților.

Deopotrivă, martorul a informat-o și pe Curelaru Claudia - căreia nu îi fusese comunicată încă măsura dispusă - despre faptul că i-a fost repartizată cauza privindu-l pe Tender Ovidiu Lucian, însă i-a garantat că va vorbi în legătură cu acest aspect și cu procurorul șef direcție pentru a asigura, în continuare, participarea la termenele de judecată din acel dosar, apreciind că, prin schimbarea procurorului de ședință, în condițiile în care și componența

completului de judecată fusese modificată recent, se va ajunge, prin formularea unor cereri nejustificate de către apărare, la temporizarea cursului procedurii judiciare după data de 1 februarie 2014, când urma să intre în vigoare noua codificare penală, cu toate că probele fuseseră deja administrate, urmând a mai fi audiați doar doi inculpați.

Martorul Rădescu Gheorghe Mirel și-a manifestat vehement dezacordul față de decizia procurorului șef structură, sens în care a arătat că intenționează să participe, în continuare, la judecarea cauzei, motiv pentru care a fost chemat de inculpata Bica Alina Mihaela, care i-a atras atenția că nu îi permite să-i submineze autoritatea și să-i încalce dispozițiile date cu privire la respectivul dosar, interzicându-i orice contact cu acesta.

Totodată, în același context, inculpata s-a interesat la procurorul șef al Serviciului judiciar dacă procurorul Curelaru Claudia Ionela a refuzat să asigure participarea în ședință, făcând trimitere și la capacitățile ei profesionale, ocazie cu care a aflat că aceasta din urmă i-a comunicat martorei Ștefănescu Silvia că procurorul Rădescu a fost cel care s-a oferit să intre, în continuare, în ședința de judecată.

Deși, anterior primului termen de judecată la care a reprezentat Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism în dosarul nr. 28726./3/2006, martora Curelaru Claudia Ionela nu a purtat nicio discuție cu procurorul șef direcție, ulterior, a fost solicitată de inculpata Bica Alina Mihaela să o informeze periodic în legătură cu măsurile procesuale dispuse la fiecare termen de judecată, martora conformându-se acestei solicitări, aspect pe care l-a comunicat și șefei Serviciului judiciar, Ștefănescu Silvia.

În condițiile în care, la 1 februarie 2014, urma să intre în vigoare noul Cod penal, o altă preocupare importantă a inculpatei Bica Alina Mihaela imediat după numirea sa în funcția de procuror șef al Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Structura Centrală a fost aceea de a impune procurorilor din subordine, sub pretextul creării unei practici unitare la nivelul Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, ideea stabilirii legii penale mai favorabile pe instituții autonome, context în care, începând din vara anului 2013, au fost organizate mai multe ședințe de lucru în care s-a discutat în legătură cu acest aspect.

Aceste întruniri au fost conduse/moderate, de regulă, de consilierul procurorului șef direcție, martorul Udriou Mihail, care a pus la dispoziția procurorilor din cadrul Serviciului judiciar și un material referitor la aplicarea legii penale mai favorabile pe instituții autonome, iar, uneori, la ședințe, a participat și inculpata, care îmbrățișa același punct de vedere, dezbaterile ce au avut loc cu aceste ocazii fiind unele tensionate.

Pe aceeași linie, în toamna anului 2013, s-a solicitat de conducerea structurii de Parchet întocmirea de către fiecare procuror care își desfășura activitatea la Serviciul judiciar a unei situații cu privire la data când se împlineste termenul de prescripție specială a răspunderii penale pentru fiecare infrațiune ce formează obiectul judecării în cauzele aflate pe rolul instanțelor și

în care participă la ședințele de judecată, dându-se dispoziție ca modalitatea de calcul să fie realizată pe criteriul instituțiilor autonome.

În dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București, procurorul Curelaru Claudia Ionela a constatat că, dintre toate infracțiunile pentru care fusese trimis în judecată numitul Tender Ovidiu Lucian, doar pentru cea de spălare de bani nu se împlinise termenul de prescripție specială a răspunderii penale (declarațiile martorului Rădescu Gheorghe Mirel date pe întreg parcursul procesului, depozițiile martorilor Ștefănescu Silvia, Curelaru Claudia Ionela și Udroiu Mihail din fața instanței).

În intervalul 26 septembrie 2013 – 5 noiembrie 2014, în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București – Secția I penală au fost stabilite 14 termene de judecată, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală fiind reprezentată de procurorul Curelaru Claudia Ionela.

Pe parcursul acestor ședințe de judecată, au fost ascuțați 10 martori, reaudiați 3 inculpați (Iancu Alexandru Marian, Găureanu Toader și Sălăjan Bogdan), au fost formulate de apărare mai multe solicitări de probatorii, unele admise de instanță, precum și cereri repetate de amânare a judecării cauzei, procurorul de ședință fiind de acord cu încuviințarea celor din urmă (filele 52-98, 177-181 vol. III dosar instanță).

Fiind informată, în mod constant, în legătură cu stadiul procedurii și cunoscând faptul că judecata va intra în etapa dezbaterilor pe fond, în data de 27 octombrie 2014, inculpata Bica Alina Mihaela a convocat-o în biroul său pe Curelaru Claudia Ionela și, făcând trimitere expresă la numitul Tender Ovidiu Lucian, i-a solicitat să formuleze concluzii de condamnare cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, aducând ca argumente vechimea faptelor pentru care s-a dispus trimiterea în judecată și împrejurarea că acuzatul nu a mai comis, între timp, alte infracțiuni, aspecte ce pot fi reținute ca circumstanțe atenuante în favoarea acestuia.

În plus, a menționat că, în cauză, au fost instituite măsuri asigurătorii, astfel încât este garantată recuperarea pagubei produse prin infracțiunile deduse judecării, iar, pentru mai multe fapte ce formează obiectul acuzației penale, s-a împlinit termenul de prescripție specială a răspunderii penale.

În acest context, martora Curelaru Claudia Ionela a precizat că astfel de concluzii nu pot fi formulate doar cu privire la Tender Ovidiu Lucian, având în vedere că toate persoanele acuzate în cauză au aceeași situație juridică.

Totodată, fiind prezent în biroul procurorului șef direcție și asistând la discuție, consilierul acestuia, martorul Blaga Nicolae, i-a recomandat inculpatei ca formularea unor asemenea concluzii pe fond în dosarul respectiv să fie supusă dezbaterii colectivului de procurori din cadrul Serviciului judiciar, apreciind că, în lipsa unei astfel de analize, solicitarea adresată procurorului de ședință apare ca fiind abuzivă.

Fără a ține seama de această propunere, inculpata Bica Alina Mihaela a îndemnat-o pe martora Curelaru Claudia Ionela să redacteze, la secretariat, un

referat în sensul celor anterior discutate și a chemat-o în biroul său, cu registrul în care erau consemnate procesele verbale ale ședințelor de analiză a soluțiilor, pe șefa Serviciului judiciar, Ștefănescu Silvia, motivând că „totul trebuie făcut ca la carte”.

Având în vedere autoritatea pe care procurorul șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism o avea asupra acesteia, martora Curelaru Claudia Ionela a dat curs dispoziției verbale a inculpatei și s-a deplasat în biroul alăturat, solicitându-i grefierei șef, Popa Viorica, să tehnoredacteze, după dictarea sa, un înscris, la un moment dat, alăturându-se acestora și Bica Alina Mihaela, care s-a implicat în conceperea documentului.

Astfel, a fost întocmit referatul nr. 3618/III-2/2014 din 27 octombrie 2014, în cuprinsul căruia s-a menționat că, *în calitate de procuror de ședință în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București privind-i pe inculpații Tender Ovidiu Lucian ș.a., Curelaru Claudia Ionela propune procurorului șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism ca, în cadrul concluziilor ce urmează a fi susținute pe fondul cauzei, să se solicite instanței aplicarea unor pedepse cu suspendarea sub supraveghere a executării, invocându-se, în acest sens, împrejurarea că, pentru infracțiunea de înșelăciune, recalificată în dispozițiile art. 244 alin. 1 și 2 din Codul penal, s-a împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale, că faptele, circumscrise unor infracțiuni economico-financiare, au fost comise în intervalul 2002-2004, moment după care inculpații nu au mai săvârșit alte infracțiuni, astfel încât perioada de 10-12 ani scursă de la acea dată indică un comportament social corect, ce poate constitui, alături de celelalte aspecte, circumstanțe atenuante judiciare, în sensul prevederilor art. 75 alin. 2 lit. b din Codul penal, precum și faptul că, în privința laturii civile, au fost instituite măsuri asigurătorii, ce pot fi folosite la recuperarea prejudiciului.*

Totodată, făcându-se trimitere la prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului, s-a precizat că „o astfel de modalitate de executare este proporțională deoarece, un termen de încercare de 7 ani impune în continuare pentru inculpați un comportament corect în societate, în caz contrar, urmând a se aplica dispozițiile referitoare la revocarea suspendării sub supraveghere a pedepselor aplicate”.

Referatul a fost semnat de procurorul de ședință Curelaru Claudia Ionela și vizat de inculpata Bica Alina Mihaela, care a aplicat rezoluția „De acord”, datată 27 octombrie 2014, fiind întocmit în două exemplare, din care unul i-a fost înmănat martorei pentru a-l depune la dosarul instanței (filele 67-68 vol. IV dosar urmărire penală, declarațiile martorelor Curelaru Claudia Ionela și Popa Viorica din cursul urmăririi penale – filele 53-60 vol. IV dosar urmărire penală - și al cercetării judecătorești, depozițiile inculpatei din 30 ianuarie 2015 – filele 151-160 vol. I dosar urmărire penală - și 12 noiembrie 2015).

Între timp, în biroul procurorului șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism s-a prezentat martora

Ștefănescu Silvia, căreia, după finalizarea redactării referatului, acesta i-a adus la cunoștință conținutul discuțiilor anterioare purtate cu martora Curelaru, Claudia Ionela solicitându-i să își exprime acordul pentru ca, în dosarul Tender, să fie formulate concluzii de condamnare cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepselor, martora Ștefănescu fiind de acord cu solicitarea adresată, motiv pentru care, la indicația procurorului șef direcție, a întocmit, în caietul/registrul de analiză a soluțiilor, un proces verbal în cuprinsul căruia a consemnat că „s-a pus în discuție, de comun acord cu conducerea Direcției de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - reprezentată de doamna procuror șef Alina Bica, procuror șef Serviciu judiciar Silvia Ștefănescu și procuror de ședință Claudia Ionela Curelaru – în dosarul nr. 28726./3/2006 privind pe inculpatul Tender Ovidiu ș.a., formularea unor concluzii de condamnare a inculpaților la pedepse cu închisoarea, iar ca modalitate de executare, s-a opinat, în consens să fie suspendare sub supraveghere, conform motivelor invocate în referatul nr. 3618/III-2/2014”, procesul verbal fiind semnat de cei trei procurori menționați în conținutul acestuia.

A doua zi, în 28 octombrie 2014, a fost stabilit un nou termen de judecată în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București, ocazie cu care procurorul de ședință a formulat o cerere de schimbare a calificării în drept a faptelor pentru care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților, în cazul lui Tender Ovidiu Lucian solicitând, în considerarea prevederilor art. 5 din Codul penal, încadrarea juridică a acestora în dispozițiile art. 244 alin. 1 și 2 din Codul penal, art. 47 din Codul penal raportat la art. 297 din Codul penal coroborat cu art. 308 și art. 309 din Codul penal, cu aplicarea art. 35 din Codul penal, art. 367 alin. 1 din Codul penal și art. 29 lit. a din Legea nr. 656/2002, cu aplicarea art. 35 din Codul penal - o faptă (filele 137- 142 vol. IV dosar urmărire penală, filele 80-85 vol. III dosar instanță).

Nici la acest termen și nici ulterior, Curelaru Claudia Ionela nu a depus la dosarul cauzei referatul nr. 3618/III-2/2014 din 27 octombrie 2014, convenind cu martora Ștefănescu Silvia ca, înaintea datei de 5 noiembrie 2014, când vor avea loc dezbaterile pe fondul cauzei, să mai poarte o discuție cu inculpata Bica Alina Mihaela pentru a o convinge să renunțe la formularea unor concluzii de condamnare cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepselor și, implicit, la înaintarea respectivului document, procurorul șef al Serviciului judiciar realizând că, în cazul atașării acestui înscris la dosar, parchetul nu va mai putea declara apel în cauză împotriva sentinței pronunțate de tribunal (declarațiile martorelor Curelaru Claudia Ionela și Ștefănescu Silvia date în tot cursul procesului).

Ca urmare, anterior ședinței de judecată din 5 noiembrie 2014, martora Curelaru Claudia Ionela a încercat să discute pe această temă cu inculpata Bica Alina Mihaela, care, însă, fiind preocupată de situația sa personală, generată de scandalul mediatic în care era implicată, i-a spus să procedeze cum consideră de cuviință întrucât nu o mai interesează acest aspect, intenționând să își depună

demisia din funcția de conducere pe care o ocupa (depozițiile martorei Curelaru Claudia Ionela, declarația inculpatei din 12 noiembrie 2015).

În acest context, cu ocazia susținerii acuzațiilor din rechizitoriu, procurorul de ședință Curelaru Claudia Ionela a solicitat, la termenul de dezbateri din 5 noiembrie 2014, condamnarea numitului Tender Ovidiu Lucian pentru toate infracțiunile pentru care a fost trimis în judecată, în încadrarea juridică precizată în ședința din 28 octombrie 2014, mai puțin pentru infracțiunea de înșelăciune, în privința căreia a apreciat că s-a împlinit termenul de prescripție specială a răspunderii penale, și, ca urmare, se impune pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal. De asemenea, a precizat că, în situația în care se vor aplica inculpaților pedepse rezultante ce nu vor depăși 3 ani închisoare, nu se opune ca instanța să dispună suspendarea sub supraveghere a executării acestora, urmând să stabilească, pe durata termenului de încercare, măsurile și obligațiile prevăzute de lege.

Anterior pronunțării sentinței de către instanța de fond, martora Ștefănescu Silvia s-a deplasat la cabinetul procurorului general adjunct al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Olaru Codruț (fostul său șef de la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism), căruia i-a relatat cele întâmplate și i-a prezentat, în copie, referatul și procesul verbal din 27 octombrie 2014, acesta admonestând-o pentru modalitatea în care a procedat și invitând-o la o discuție împreună cu martora Curelaru Claudia Ionela.

Cu această ocazie, având în vedere concluziile orale formulate de cea din urmă, s-a luat hotărârea redactării și depunerii unor note scrise prin care să se solicite pronunțarea de către instanță a unei soluții de condamnare la pedepse cu închisoarea cu executare în regim de detenție. Ca urmare, prin adresa nr. 4018/III-2/2014 din 25 noiembrie 2014 a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală, a fost transmis la dosar un memoriu cuprinzând concluzii scrise formulate de procurorul Curelaru Claudia Ionela în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București – Secția I penală, în cuprinsul căruia s-a cerut, în privința lui Tender Ovidiu Lucian, condamnarea pentru săvârșirea aceluiași infracțiuni menționate și cu ocazia cuvântului la dezbateri, iar, cu referire la individualizarea pedepselor ce vor fi aplicate inculpaților, s-a solicitat a se avea în vedere atitudinea procesuală a acestora, de negare a faptelor, pluralitatea infracțiunilor comise, valoarea mare a prejudiciului produs, precum și împrejurarea că au acționat în cadrul unui grup infracțional organizat.

Prin sentința penală nr. 2858 din 16 decembrie 2014 pronunțată în acest dosar, instanța de fond a schimbat încadrarea juridică a faptelor pentru care a fost trimis în judecată inculpatul Tender Ovidiu Lucian în infracțiunile prevăzute de art. 244 alin. 2 din Codul penal, art. 47 din Codul penal raportat la art. 297 din Codul penal cu referire la art. 309 din Codul penal și cu aplicarea art. 35 alin. 1 din Codul penal, art. 367 alin. 2 din Codul penal, art. 29 alin. 1 lit. a din Legea nr.656/2002 și art. 29 alin. 1 lit. b din Legea nr.656/2002, fapte

pentru care a fost condamnat la pedepse cu închisoarea, dispunându-se, în urma aplicării dispozițiilor art. 38 alin. 1 și art. 39 alin. 1 lit. b din Codul penal, executarea de către acesta a unei pedepse rezultante de 11 ani și 4 luni închisoare (filele 77-84 vol. IV dosar urmărire penală, 99-175 vol. III dosar instanță).

În ceea ce privește împrejurările faptice s-a mai menționat că, despre demersurile întreprinse de inculpata Bica Alina Mihaela în legătură cu acest dosar, a fost încunoștințat, în mod constant, martorul Tender Ovidiu Lucian de către angajatul său Mihăilescu Ionuț Florentin care, anterior, colaborase cu inculpata în calitate de polițist judiciar și, apoi, de consilier personal, relația dintre aceștia rămânând apropiată și după ce nu au mai lucrat împreună, Mihăilescu fiind cel care a realizat legătura dintre cei doi (declarațiile martorului Tender Ovidiu Lucian date pe întreg parcursul procesului penal).

Ultima discuție purtată de Tender Ovidiu Lucian cu Mihăilescu Ionuț Florentin a avut loc după apariția în mass - media a fotografiilor privind vizita din luna februarie 2014 a inculpatei la Paris, ocazie cu care a aflat că, în contextul scandalului mediatic declanșat de publicarea fotografiilor, judecătorul fondului are o stare de temere și, ca atare, nu se știe ce se va întâmpla.

Prioritar analizării acuzațiilor aduse inculpatei Bica Alina Mihaela de către parchet, instanța de fond a menționat că toate considerațiile teoretice dezvoltate anterior, cu privire la infracțiunile de abuz în serviciu în forma specială prevăzută de art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 297 alin. 1 din Codul penal, și de favorizarea făptuitorului, prevăzută de art. 269 alin. 1 din Codul penal, își păstrează pe deplin valabilitatea.

Referitor la împrejurările faptice reținute în sarcina inculpatei și circumscrise infracțiunii de abuz în serviciu în varianta calificată, instanța de fond a constatat că, în timp ce, prin actul de sesizare a instanței, nu i-a fost imputată încălcarea niciunei dispoziții din legislația primară și/sau cea secundară, cu ocazia dezbaterilor, procurorul de ședință a invocat nerespectarea prevederilor art. 363 din Codul de procedură penală, art. 3, art. 4, art. 62, art. 63, art. 64 și art. 67 din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 4 și art. 5 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 21 și art. 26 din Legea nr. 508/2004, cu modificările și completările ulterioare, de către aceasta, în exercitarea defectuoasă a atribuțiilor specifice funcției de procuror șef direcție, în legătură cu dosarul Tender – Carom, aflat în cursul cercetării judecătorești în primă instanță.

Sub acest aspect, instanța de fond a reiterat argumentele expuse anterior cu privire la faptul că precizările făcute de procuror, după finalizarea cercetării judecătorești, nu pot face obiectul verificărilor jurisdicționale, întrucât echivalează cu o modificare a acuzațiilor aduse inculpatei prin rechizitoriu, procedeu ce contravine dispozițiilor art. 371 din Codul de procedură penală, care limitează judecata exclusiv la faptele arătate în actul de sesizare, nefiind permisă reconfigurarea circumstanțelor în care s-a reținut că s-ar fi comis activitatea

infracțională după ce judecătorul a statuat definitiv asupra obiectului camerei preliminare.

Astfel, prin rechizitoriu, s-a reținut că inculpata Bica Alina Mihaela, în calitate de procuror șef direcție, dând curs solicitării martorului Tender Ovidiu Lucian de a-l ajuta în vederea obținerii unei soluții favorabile în dosarul în care a fost trimis în judecată la Tribunalul București - Secția I penală, a dispus măsuri abuzive prin care a direcționat „concluziile și poziția judiciară a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism în fața instanței de judecată de o manieră în care să nu fie pasibil de o pedeapsă cu închisoare cu executare în regim de detenție”, obținând, în schimbul acestor demersuri, prin persoane interpușe, acțiuni la S.C. Upruc S.A. Făgăraș, firmă deținută de martor, dar și angajarea fostului său consilier, Mihăilescu Ionuț Florentin, la una dintre societățile lui Tender, cu toate beneficiile materiale ce decurgeau din această împrejurare.

Ca atare, la încadrarea în drept a activităților infracționale imputate, s-a menționat că „fapta inculpatei Bica Alina Mihaela de a impune procurorilor să solicite în cauza aflată pe rolul Tribunalului București o soluție favorabilă inculpatului Tender Ovidiu constituie infracțiunea de abuz în serviciu dacă funcționarul a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 297 alin. 1 din Codul penal, și favorizarea făptuitorului, prevăzută de art. 269 alin. 1 din Codul penal, cu aplicarea art. 38 din Codul penal.”.

Ulterior, prin precizările aduse de Parchet actului de sesizare a instanței în procedura camerei preliminare, s-a arătat că, pentru acuzațiile privind angajarea lui Mihăilescu Ionuț Florentin la una dintre societățile martorului Tender Ovidiu Lucian și cedarea acțiunilor S.C. Upruc S.A., beneficii acordate de martor în schimbul promisiunii făcută de inculpată de a-i obține o hotărâre favorabilă în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București - Secția I penală, s-a dispus disjungerea cauzei și continuarea cercetărilor sub aspectul infracțiunii de luare de mită.

În acest context, cu ocazia dezbaterilor, s-a solicitat procurorului de ședință să indice urmarea imediată a infracțiunii de abuz în serviciu imputată inculpatei pentru activitățile desfășurate în legătură cu dosarul Tender - Carom, sens în care, reprezentantul parchetului a susținut că vătămarea la care face referire textul de incriminare constă în atingerea adusă intereselor Ministerului Public, în timp ce folosul necuvenit cerut de legea specială este reprezentat de modul în care a decurs cercetarea judecătorească și care i-a fost favorabil martorului Tender Ovidiu Lucian.

Procedând astfel, procurorul a modificat acuzațiile inițiale aduse inculpatei prin rechizitoriu și care au fost precizate în mod definitiv în etapa camerei preliminare, modalitate interzisă de norma procesual penală care, așa cum s-a arătat anterior, limitează cercetarea judecătorească și, implicit, dezlegarea dată raportului juridic de drept penal la împrejurările faptice consfințite, cu autoritate

de lucru judecat, la momentul la care se dispune începerea judecării de către judecătorul de cameră preliminară.

Ca atare, Înalta Curte, Secția penală nu a putut verifica existența unei corespondențe între norma de incriminare a infracțiunii de abuz în serviciu în forma specială și împrejurările faptice reconfigurate de procuror cu ocazia dezbaterilor pe fond, sub aspectul folosului necuvenit ce s-a susținut că ar fi fost obținut pentru altul.

În aceste condiții, Înalta Curte, Secția penală a reținut că simpla mențiune a procurorului de ședință în sensul că au fost lezate interesele Ministerului Public prin acțiunile inculpatei, fără a fi individualizate în concret, nu este suficientă, întrucât ar permite judecătorului chemat să dezlege raportul juridic de drept penal să facă supoziții cu privire la consecințele produse de activitatea ce formează obiectul judecării, operațiune care este incompatibilă cu funcția pe care o exercită acesta.

Cu atât mai mult, Înalta Curte, Secția penală a reținut că nu poate analiza modificările aduse, prin concluziile scrise, bazei factuale care conturează, în opinia parchetului, urmarea imediată a infracțiunii de abuz în serviciu în formă specială și care, de altfel, este diferită de cea indicată la momentul dezbaterilor pe fondul cauzei.

Nu în ultimul rând, pornind de la considerațiile teoretice dezvoltate anterior, instanța de fond a constatat că, deși elementul material al laturii obiective pentru ambele infracțiuni reținute în sarcina inculpatei Bica Alina Mihaela prin rechizitoriu, în legătură cu dosarul Tender - Carom, este identic, nu sunt incidente, în acest caz, dispozițiile art. 38 alin. 2 din Codul penal privind concursul ideal, întrucât, din expunerea bazei factuale, precum și din calificarea juridică dată faptelor prin actul de sesizare a instanței, nu rezultă că s-au produs urmările imediate specifice fiecărei infracțiuni, ci, din contră, doar cele ale infracțiunii de favorizarea făptuitorului.

În consecință, pentru considerentele expuse în precedent, Înalta Curte, Secția penală în temeiul dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. b teza I din Codul de procedură penală, a dispus achitarea inculpatei Bica Alina Mihaela pentru infracțiunea de abuz în serviciu, în formă calificată, prevăzută de art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 297 alin. 1 din Codul penal.

În ceea ce privește infracțiunea de favorizarea făptuitorului, s-a constatat că, din probatoriul administrat în ambele faze ale procesului penal, a rezultat, fără putință de tăgadă, că inculpata Bica Alina Mihaela, în calitate de procuror șef direcție, a luat măsuri administrative și a impus formularea anumitor concluzii în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București - Secția I penală, în scopul ajutării martorului Tender Ovidiu Lucian, prin obținerea unei soluții cât mai avantajoase pentru acesta, astfel încât să nu execute, în regim de detenție, o eventuală pedeapsă.

Relevante sub acest aspect s-au apreciat a fi susținerile martorului Rădescu Gheorghe Mirel care, la solicitarea inculpatei, i-a comunicat, la sfârșitul lunii mai - începutul lunii iunie 2013, că cercetarea judecătorească în dosarul Tender

este aproape finalizată, iar, în raport cu gravitatea infracțiunilor și cuantumul pedepselor aplicate în spețe similare, preconizează obținerea unei condamnări de cel puțin 15 ani închisoare în situația soluționării cauzei înainte de intrarea în vigoare a noului Cod penal.

Totodată, relevantă a fost apreciată și depoziția martorului Udrișu Mihail care a arătat că șeful direcției, intenționând să reorganizeze activitatea Serviciului judiciar, i-a cerut martorei Ștefănescu Silvia să întocmească o statistică cu privire la dosarele Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism aflate pe rolul instanțelor și procurorii care asigurau participarea la ședințele de judecată pentru fiecare dintre acestea, inculpata aducându-i la cunoștință, în acest context, că martora Curelaru Claudia Ionela urma să intre în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București - Secția I penală.

De altfel, chiar inculpata a recunoscut în fața instanței că a hotărât redistribuirea dosarului, fapt pe care i l-a comunicat procurorului Rădescu Gheorghe Mirel, cu ocazia discuțiilor purtate pe fondul refuzului acestuia de a-i permite martorei Curelaru Claudia Ionela să intre în locul său în ședință în cauza Tender, solicitându-i, totodată, să conteste măsura dacă nu este de acord sau să plece de la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, aspect confirmat, în mod constant, și de către martorul Rădescu.

Așadar, solicitarea datelor statistice în vederea reorganizării unității de Parchet specializată, care viza și activitatea Serviciului judiciar, în sensul asigurării unei munci echilibrate pentru procurorii de ședință, măsură ce implica redistribuirea dosarelor aflate în faza de judecată de o manieră care să permită participarea aceluiași procuror în toate cauzele aflate pe rolul unui complet, nu a fost determinată de necesitatea eficientizării Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, așa cum a susținut inculpata Bica Alina Mihaela, ci a reprezentat pretextul care să-i permită acesteia îndepărtarea procurorului Rădescu Gheorghe Mirel din dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București - Secția I penală, magistrat care nu putea fi controlat de procurorul șef direcție.

În sprijinul celor menționate, instanța de fond a reținut că singurul dosar în care procurorul de ședință a fost înlocuit cu un alt coleg din cadrul direcției a fost cel privind-l pe martorul Tender Ovidiu Lucian, context în care s-a apreciat că dispozițiile administrative luate de inculpată nu au avut ca scop real optimizarea activității desfășurată de unitatea de Parchet, ci doar crearea unei aparențe în acest sens, având în vedere că, odată obținute informațiile solicitate în legătură cu încărcătura dosarelor pe fiecare magistrat din cadrul Serviciului judiciar, nu au fost dispuse măsuri în vederea echilibrării volumului de muncă și stabilizării procurorilor pe același complet de judecată.

Nu în ultimul rând, s-a reținut că probatoriul a dovedit că încă din primele luni de mandat, inculpata Bica Alina Mihaela a manifestat un interes deosebit pentru modul în care va fi identificată și aplicată legea penală mai favorabilă odată cu intrarea în vigoare a noii codificări penale, impunând procurorilor de

pe judiciar, fie direct, fie prin intermediul consilierului său, Udriou Mihail, teza instituțiilor autonome, care făcea posibilă constatarea prescripției răspunderii penale într-un interval mai scurt, ca urmare a combinării dispozițiilor privind cuantumul pedepselor dintr-o lege (de principiu, din Noul Cod, unde pedepsele sunt mai reduse) cu cele ce reglementau termenul de prescripție dintr-o altă lege (de regulă, din vechiul cod, care stabilea termene de prescripție specială mai mici).

Demersurile inculpatei pentru acceptarea teoriei instituțiilor autonome în identificarea legii penale mai favorabile de către procurorii din subordine au fost apreciate de către instanța de fond ca reprezentând elemente de circumstanțiere a activității desfășurată de inculpată, în scopul îngreunării tragerii la răspundere penală a martorului Tender Ovidiu Lucian, de natură a evidenția amploarea planului conceput în vederea ajutorării lui Tender, ce a fost gândit în cele mai mici detalii pentru a-i asigura reușita, fără ca aceasta să constituie o modificare a obiectului acuzației.

Ca atare, susținerile inculpatei potrivit cărora solicitarea unei condamnări cu suspendarea executării pedepsei pentru Tender Ovidiu Lucian a fost determinată de intervenția prim adjunctului Serviciului Român de Informații, pe care a pretins că nu îl putea refuza, întrucât activitatea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism ar fi avut de suferit în lipsa informațiilor ce erau furnizate de instituția menționată, au fost apreciate de instanța de fond ca neavând nicio relevanță din punct de vedere juridic și, ca atare, nu o pot exonera de răspundere penală, întrucât Bica Alina Mihaela nu era în relații de subordonare față de acesta și mai mult, în condițiile legii, procurorii sunt independenți în luarea măsurilor și adoptarea soluțiilor dispuse.

În raport de argumentația ce precede, Înalta Curte, Secția penală a reținut că întreaga activitate derulată de inculpata Bica Alina Mihaela realizează elementele de tipicitate ale infracțiunii de favorizarea făptuitorului, prevăzută de art. 269 alin. 1 din Codul penal, în condițiile în care, așa cum s-a arătat, aceasta a acționat, în realizarea planului de a-l ajuta pe martorul Tender Ovidiu Lucian, cu vinovăția cerută de norma de incriminare, respectiv intenție directă.

Chiar dacă demersurile sale nu s-au finalizat cu pronunțarea unei hotărâri de condamnare cu suspendarea executării pedepsei închisorii aplicată lui Tender Ovidiu Lucian, instanța de fond a reținut că, pentru existența infracțiunii de favorizare a făptuitorului, este necesar și, totodată, suficient ca scopul de a îngreuna tragerea la răspundere penală să fi fost configurat de către autor la momentul acordării ajutorului, indiferent dacă, ulterior, a fost sau nu realizat.

De asemenea, s-a reținut că toate măsurile luate de Bica Alina Mihaela atât în plan administrativ, cât și pentru a impune procurorului de ședință formularea unor concluzii cu suspendarea executării pedepsei în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București - Secția I penală și care, de altfel, au fost amplu prezentate în dezvoltările anterioare, se circumscriu noțiunii de ajutor acordat lui Tender Ovidiu Lucian, așa cum o cer dispozițiile art. 269 alin. 1 din Codul penal, în condițiile în care martorul era cercetat, în primă instanță, ca urmare a

trimiterii sale în judecată de către Direcția de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

Sub același aspect, instanța a reținut că este îndeplinită și cerința esențială prevăzută de norma de incriminare pentru întregirea laturii obiective, având în vedere că ajutorul a fost dat în scopul îngreunării tragerii la răspundere penală a martorului Tender.

În acest sens, Înalta Curte, Secția penală, raportându-se la definiția legală a infracțiunii de favorizarea făptuitorului, a constatat că întreaga activitate desfășurată de inculpată și subsumată noțiunii de ajutor s-a materializat, temporal, după trimiterea în judecată a lui Tender Ovidiu Lucian și până la pronunțarea unei hotărâri de condamnare în primă instanță, fiind, astfel, respectată condiția ca urmărirea scopului de îngreunare a tragerii la răspundere penală să fie situată în timp între momentul sesizării instanței cu rechizitoriul și soluționarea definitivă a cauzei.

Deopotrivă, instanța de fond a reținut că măsurile luate de inculpată, în calitate de procuror șef direcție, prin modul în care au fost corelate, erau apte să conducă la scopul ce se dorea a fi realizat, în condițiile în care, prin sintagma „îngreunare” nu se înțelege doar întârzierea sau împiedicarea efectuării unui act de procedură pe parcursul judecării, ci și orice acțiune de inducere în eroare, de derutare sau de abatere a atenției de la o anumită împrejurare, așa cum s-a reținut și în doctrină (Vintilă Dongoroz și alții, Explicații teoretice ale Codului Penal Român, Partea specială, volumul IV, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1972, pag. 218).

Astfel, prin referatul nr. 3618/III-2/2014 din 27 octombrie 2014, în cuprinsul căruia inculpata, alături de procurorul de ședință, a formulat concluzii de suspendare sub supraveghere a executării pedepsei pentru martorul Tender Ovidiu Lucian, s-a urmărit devierea atenției completului de judecată de la anumite împrejurări esențiale, de natură a contura gravitatea deosebită a faptelor ce formau obiectul dosarului nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București - Secția I penală, în scopul obținerii unei soluții favorabile.

Ca atare, Înalta Curte constatată că toate demersurile inculpatei Bica Alina Mihaela s-au subsumat acțiunii de ajutorare pentru îngreunarea tragerii la răspundere penală a lui Tender Ovidiu, chiar dacă aveau ca scop obținerea unei anumite sancțiuni, întrucât, prin instituirea acestei cerințe esențiale a laturii obiective a infracțiunii de favorizarea făptuitorului, intenția legiuitorului a fost aceea ca norma de incriminare să fie interpretată în sensul său larg și nu *stricto sensu* în ceea ce privește instituția răspunderii penale.

Astfel, prin incriminarea infracțiunii de favorizarea făptuitorului, s-a urmărit includerea în sfera ilicitului penal, atât a ajutorului dat în vederea pronunțării, în contra evidenței, a unei hotărâri de achitare sau încetare a procesului penal, cât și a acțiunii de sprijin pentru obținerea unei soluții de condamnare la o pedeapsă care, fie prin quantum, fie prin modalitatea de executare sau sub ambele aspecte, nu corespunde în mod vădit cu gravitatea, în concret, a faptei și cu pericolozitatea persoanei cercetate.

Prin urmare, îndepărtarea martorului Rădescu Gheorghe Mirel din dosarul Tender - Carom aproape de finalizarea cercetării judecătorești, întrucât „nu putea fi controlat”, redistribuirea cauzei către procurorul Curelaru Claudia Ionela, căreia i-a fost impusă formularea unor concluzii cu suspendarea executării pedepsei, prin prezentarea unor elemente care, contrar evidenței, ar fi putut conduce la reținerea de circumstanțe atenuante judiciare cu consecința diminuării cuantumului pedepsei și a stabilirii unei modalități de executare în afara mediului penitenciar pentru Tender Ovidiu Lucian, întocmirea, împreună cu noul procuror de ședință, a referatului nr. 3618/III-2/2014, pe care, ulterior, l-a și vizat, obligarea șefului de Serviciu judiciar să consemneze în registrul de analiză a soluțiilor procesul verbal din 27 octombrie 2014, care atesta acordul inculpatei și al martorelor Ștefănescu Silvia și Curelaru Claudia Ionela pentru susținerea în instanță a unor concluzii în sensul menționat, predarea referatului procurorului de ședință pentru a fi depus la dosar, intră în sfera noțiunii de ajutor, ca element material al infracțiunii de favorizare a făptuitorului, faptă care s-a consumat la momentul realizării întregii activități infracționale desfășurată de către Bica Alina Mihaela și a avut ca urmare imediată crearea unei stări de pericol pentru înfăptuirea justiției, independent de solicitările făcute cu ocazia dezbaterilor de către reprezentantul parchetului și de soluția dată pe fondul cauzei.

În consecință, Înalta Curte, Secția penală a constatat că fapta inculpatei Bica Alina Mihaela, astfel cum a fost descrisă în dezvoltările anterioare, întrunește toate elementele de tipicitate ale infracțiunii de favorizarea făptuitorului, prevăzută de art. 269 alin. 1 din Codul penal.

Sub aspectul individualizării pedepsei, instanța de fond a apreciat că, dintre criteriile generale prevăzute de art. 74 alin. 1 din Codul penal, primează cele care privesc circumstanțele reale de comitere a activității infracționale, în detrimentul elementelor aparent favorabile care circumstanțiază persoana inculpatei, date fiind gravitatea faptei, contextul săvârșirii acesteia, mijloacele folosite și urmarea produsă.

Gravitatea acțiunilor întreprinse de către inculpata Bica Alina Mihaela, materializate în acte de ajutorare a unei persoane trimise în judecată pentru infracțiuni care prezintă un grad ridicat de pericol social atât generic, cât și concret, prin impunerea unei anumite atitudini procurorului de ședință, în vederea obținerii unei soluții favorabile pentru acuzat, precedată de măsuri administrative de natură a-i facilita atingerea scopului urmărit, s-a apreciat a fi una sporită, având în vedere implicațiile asupra actului de justiție în general, punând sub semnul întrebării însăși finalitatea acestuia, respectiv credibilitatea și corectitudinea sistemului judiciar.

Totodată, faptul că inculpata care, prin funcția deținută, ocupa a doua poziție în ierarhia Ministerului Public, s-a înțeles cu cel pe care îl trimisese în judecată să-l ajute în împiedicarea înfăptuirii actului de justiție, ce are ca finalitate tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate de săvârșirea de infracțiuni, prin aplicarea unor sancțiuni penale în concordanță cu gravitatea

acestora, creează impresia în rândul destinatarilor legii că justiția se înfăptuiește diferențiat, în raport cu poziția socială, pregătirea și averea deținută, ceea ce este nepermis într-un stat de drept, ce are la bază o societate ce se fundamentează pe principii democratice.

În plus, datele pozitive care caracterizează persoana inculpatei (nivelul de educație, pregătirea profesională, experiența multidisciplinară, lipsa antecedentei penale) nu au putut fi reținute ca circumstanțe de natură a atenua tratamentul sancționator aplicat, întrucât tocmai aceste împrejurări au determinat promovarea în funcția de procuror șef al Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism făcând posibilă exercitarea presiunilor asupra colegilor săi, dat fiind și ascendentul avut prin poziția pe care o ocupa.

Având în vedere argumentele prezentate, s-a dispus condamnarea inculpatei Bica Alina Mihaela la pedeapsa de 4 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de favorizare a făptuitorului, prevăzută de art. 269 alin. 1 din Codul penal.

De asemenea, Înalta Curte, Secția penală a apreciat că, în raport cu natura și gravitatea faptei comise de inculpată, se impune interzicerea atât în timpul executării pedepsei principale, cât și ulterior, pe o durată de 3 ani, a dreptului de a fi aleasă în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat și a celei de a ocupa funcția sau a exercita profesia ori meseria sau de a desfășura activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii, ca pedeapsă accesorie și pedeapsă complementară.

Împotriva acestei sentințe, au formulat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și inculpata Bica Alina Mihaela.

Prin motivele scrise de apel (filele 29-134 vol.I), prin concluziile scrise (filele 1-49 vol-III) dar și prin susținerile orale formulate în fața instanței de control judiciar, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție a criticat hotărârea instanței de fond pentru netemeinicie sub următoarele aspecte:

- greșita achitare a inculpatei Bica Alina Mihaela pentru infracțiunile de abuz în serviciu, în formă calificată, faptă prevăzută de art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 297 alin. 1 din Cod penal (două fapte) și pentru infracțiunea de favorizarea făptuitorului Videanu Adrieian, faptă prevăzută de art. 269 alin. 1 Cod penal (o faptă) - punctele B și C din rechizitoriu,

- greșita achitare a inculpatului Videanu Adrieian pentru infracțiunea de complicitate la abuz în serviciu, în formă calificată, faptă prevăzută de art. 48 din Codul penal, raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 297 alin. 1 din Codul penal (o faptă) - punctul B din rechizitoriu,

- greșita modalitate de individualizare a pedepsei aplicată inculpatei Bica Alina Mihaela pentru infracțiunea de favorizarea făptuitorului Tender Ovidiu - punctul C din rechizitoriu.

Prin motivele de apel formulate în scris (filele 151-202 vol. I) și prin concluziile scrise depuse la dosar (filele 226-228, vol. II) și susținute oral de

apărătorul ales cu ocazia dezbaterilor, inculpata Bica Alina Mihaela a criticat sentința instanței de fond pentru netemeinicie, sub aspectul greșitei sale condamnări pentru infracțiunea de favorizarea făptuitorului, faptă prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 269 din Codul penal și a solicitat achitarea, în temeiul dispozițiilor art. 16 lit. b din Codul de procedură penală, susținând că nu sunt întrunite cerințele normei de incriminare nici sub aspect obiectiv și nici sub aspect subiectiv.

Prin decizia penală nr. 117 din 26 iunie 2018, pronunțată în dosarul nr. 2067/1/2017, Completul de 5 Judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu majoritate, a respins, ca nefondate, apelurile formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și de inculpata Bica Alina Mihaela împotriva sentinței penale nr.1057 din data de 29 noiembrie 2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală, în dosarul nr.2471/1/2015, privind și pe intimatul inculpat Videanu Adrian.

În opinie separată, s-a apreciat că se impunea admiterea apelului declarat de inculpata Bica Alina Mihaela, desființarea în parte a sentinței penale și achitarea acesteia, în temeiul art. 396 alin. 5 din Codul de procedură penală raportat la art. 16 alin.1 lit. b teza a I-a din Codul de procedură penală și pentru infracțiunea de favorizare a făptuitorului prevăzută de art. 269 alin. 1 Cod penal, cu menținerea celorlalte dispoziții care nu sunt contrare.

Împotriva deciziei penale nr. 117 din 26 iunie 2018 pronunțată în dosarul nr. 2067/1/2017 de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 Judecători, la data de 22 noiembrie 2018 a formulat contestație în anulare condamnata Bica Alina Mihaela.

Prin decizia penală nr. 67 din 18 martie 2019 pronunțată în dosarul nr. 3067/1/2018, Înalta Curte, Completul de 5 judecători a admis contestația în anulare formulată de condamnata Bica Alina Mihaela, a desființat în parte decizia penală contestată numai în ceea ce o privește pe condamnata Bica Alina Mihaela și a fixat termen la 20 mai 2019, pentru rejudecarea apelurilor declarate de inculpata Bica Alina Mihaela și de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție împotriva sentinței penale nr. 1057 din 29 noiembrie 2016, pronunțată de Înalte Curte de Casație și Justiție - Secția Penală în dosarul nr. 2471/1/2015, numai în ceea ce privește soluția de condamnare a inculpatei pentru infracțiunea de favorizarea infractorului prevăzută de art. 269 alin.1 Cod penal.

A fost menținute celelalte dispoziții ale deciziei penale atacate.

Au fost anulate formele de executare dispuse în baza sentinței penale nr. 1057 din 29 noiembrie 2016, pronunțată de Înalte Curte de Casație și Justiție - Secția Penală în dosarul nr. 2471/1/2015, rămasă definitivă prin decizia penală sus – menționată în ceea ce o privește pe condamnată.

În cauză s-a constatat că este incident motivul de contestație în anulare prevăzut de art. 426 alin. 1 lit. d teza I C.proc.pen., reținându-se, în raport cu

interpretarea obligatorie a dispozițiilor art. 32 alin. 4 din Legea nr. 304/2004, dată de Curtea Constituțională prin decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018, că instanța de apel nu a fost compusă potrivit legii.

Rejudecarea apelurilor declarate de inculpata Bica Alina Mihaela și de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție:

În cadrul cercetării judecătorești în apel, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători a încuviințat, pentru apelanta inculpată Bica Alina Mihaela, reaudierea martorilor Rădescu Mirel, Udriș Mihail, Ștefănescu Silvia și Curelaru Claudia, apreciind că pentru justa soluționare a cauzei se justifică administrarea acestor probe, depozițiile acestor martori fiind de natură a clarifica aspecte ce țin de situația de fapt reținută, de acuzațiile aduse inculpatei și de apărările formulate de aceasta.

Inculpata Bica Alina Mihaela și-a reformulat motivele de apel, în esență, în actualul cadru procesual susținând următoarele:

În principal, s-a arătat că în speță este incidentă Decizia Curții Constituționale nr. 417 din 3.07.2019, solicitându-se desființarea sentinței și trimiterea cauzei spre rejudecare, invocând vedere nelegală compunere a completului care a soluționat cauza în fond și care trebuia constituit conform art. 29 din Legea nr. 78/2000. Într-un prim subsidiar, s-a solicitat încetarea procesului penal, în temeiul dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. e C.proc.pen. cu motivarea că în cauză lipsește actul de sesizare al organelor de urmărire penală și, pe de altă parte, că toate actele de urmărire penală au fost realizate de un organ de urmărire penală necompetent, procurorul de caz fiind procuror cu grad de parchet de pe lângă tribunal, iar inculpata, procuror cu grad de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Un alt motiv subsidiar de apel a vizat achitarea inculpatei în temeiul dispozițiilor art. 396 rap la art. 16 alin. 1 lit. b teza I și a II a C.proc.pen., apărarea arătând cu nu sunt îndeplinite condițiile de tipicitate obiectivă și subiectivă ale infracțiunii de favorizare a făptuitorului. Criticile punctuale formulate în susținerea fiecărui motiv de apel urmează a fi expuse în cuprinsul prezentei decizii, cu ocazia analizării acestora.

Față de limitele rejudecării, motivele de apel ale parchetului, astfel cum au fost depuse la dosar în primul ciclu procesual al căii de atac, au vizat exclusiv individualizarea pedepsei aplicată inculpatei, în sensul majorării acesteia. Cu ocazia dezbaterilor, Ministerul Public a susținut că, față de principiul *non reformatio in pejus* și dispozițiile art. 6 din CEDO, Înalta Curte nu poate proceda la majorarea pedepsei stabilită de prima instanță.

Examinând sentința apelată, în limitele stabilite prin decizia penală nr. 67 din 18 martie 2019, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul de 5 Judecători, dar și în cele determinate de aplicarea principiului neagravării situației în propria cale de atac (rejudecarea apelurilor fiind consecința admiterii căii extraordinare de atac promovată doar de către inculpată) în raport de criticile formulate și sub toate aspectele de fapt și de drept ale cauzei conform art. 417 C.proc.pen., se rețin următoarele:

I. Asupra criticilor formulate în apelului inculpatei Bica Alina Mihaela

A. Prin primul motiv de apel, apărarea inculpatei a solicitat desființarea sentinței și trimiterea cauzei spre rejudecare, susținându-se că în cauză este incidentă Decizia Curții Constituționale nr. 417/3.07.2019, prin care s-a constatat că a existat un conflict juridic de natură constituțională între Parlament, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de neconstituirea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a completurilor de judecată specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor prevăzute în Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, contrar celor prevăzute de art.29 alin.(1) din Legea nr.78/2000, și s-a statuat, totodată, că dosarele înregistrate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și soluționate de aceasta în primă instanță anterior Hotărârii Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 14 din 23 ianuarie 2019, în măsura în care nu au devenit definitive, urmează a fi rejudecate, în condițiile art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, de completurile specializate alcătuite potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 161/2003.

S-a arătat că obiectul judecății instanței de fond l-au constituit și infracțiuni de corupție, prevăzute în Legea nr. 78/2000 și, mai mult, cu privire la fapta cu care este investită în prezent instanța de apel, rechizitoriul a reținut existența unui concurs ideal între infracțiunea de favorizarea făptuitorului prev. de art. 269 C.pen. și cea de abuz în serviciu prev. de art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu rap. la art. 297 C.pen.

Înalta Curte, Completul de 5 judecători constată că Decizia Curții Constituționale nr. 417/3.07.2019 nu produce efecte în prezenta cauză, după cum rezultă chiar din considerentele hotărârii instanței de contencios constituțional (par. 170-171). Astfel, stabilind efectele deciziei sale, Curtea a identificat „două categorii de cauze ce vizează situații juridice nedefinitiv consolidate la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, cărora urmează a li se aplica direct prezenta decizie. Prima categorie de cauze este reprezentată de cele a căror judecată în primă instanță a fost realizată prin mijlocirea completurilor nespecializate anterior Hotărârii Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 14 din 23 ianuarie 2019 și, la data publicării prezentei decizii, se află în curs de judecată, în faza apelului, pe rolul completurilor de 5 judecători. Aceste cauze, având în vedere încălcarea în faza judecății în primă instanță a prevederilor art. 21 alin. (3), ale art. 61 alin. (1) și ale art. 126 alin. (1), (2) și (4) din Constituție, urmează a fi rejudecate, în condițiile art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, de completurile specializate alcătuite potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 161/2003. Desigur, a doua categorie de cauze este cea subsumată cauzelor care vor fi înregistrate la Înalta Curte de Casație și Justiție începând cu data publicării prezentei decizii, și anume cauzele viitoare

cu privire la care aplicarea prezentei decizii nu comportă nicio dificultate procesuală.

Curtea subliniază că, potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție, deciziile sale produc efecte numai pentru viitor, astfel încât autoritatea de lucru judecat asociată hotărârilor judecătorești pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție prin care au fost soluționate definitiv cauzele care intră sub incidența Legii nr. 78/2000, până la data publicării prezentei decizii, nu este atinsă”.

Astfel cum s-a arătat, în prezenta cauză, rejudecarea căii de atac a apelului are loc în limitele stabilite Decizia penală nr. 67 din 18 martie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul de 5 Judecători, **respectiv numai în ceea ce privește soluția de condamnare a inculpatei Bica Alina Mihaela pentru infracțiunea de favorizare a făptuitorului prevăzută de art. 269 alin.1 C.pen.**

Pentru toate celelalte infracțiuni ce au constituit obiectul judecării instanței de fond, respectiv abuz în serviciu, în formă calificată, prevăzută de art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 297 alin. 1 C.pen., favorizarea făptuitorului, prev. de art. 269 alin. 1 C.pen. (punctul B din rechizitoriu) și infracțiunea de abuz în serviciu, în formă calificată, prevăzută de art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 297 alin. 1 C.pen., soluția primei instanțe, de achitare a inculpatei în temeiul dispozițiilor art. 396 alin. 5 C.proc.pen. rap.la art. 16 alin. 1 lit. b teza I C.proc.pen., a rămas definitivă prin Decizia penală nr.117 din 26 iunie 2018 a Înaltei Curți de casație și Justiție, Completul de 5 Judecători.

Rezultă așadar că, în privința infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 78/2000 situația juridică a inculpatei era definitiv consolidată anterior publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 417 din 3.07.2019, astfel că aceasta nu produce efecte în prezenta cauză. Împrejurarea că infracțiunea de favorizare a făptuitorului a fost reținută în rechizitoriu în concurs ideal cu o infracțiune de corupție devine fără relevanță la acest moment procesual, față de limitele judecării. Acestea din urmă impun ca analiza să fie restrânsă la infracțiunea prevăzută de art. 269 C.pen., iar în raport cu acest obiect instanța a fost compusă cu respectarea legii.

Este de arătat și faptul că, și în ipoteza în care ar fi existat alte motive care să conducă la o soluție de trimitere a cauzei spre rejudecare, față de obiectul investiției sale, respectiv doar infracțiunea de favorizare a făptuitorului prevăzută de art. 269 alin.1 C.pen., reluarea judecării de către instanța de fond nu ar fi avut loc în complet constituit potrivit art. 29 alin. 1 din Legea nr.78/2000, împrejurare ce dovedește o dată în plus că decizia invocată nu este incidentă în prezenta cauză.

B. Prin al doilea motiv de apel, apărarea inculpatei Bica Alina Mihaela a solicitat încetarea procesului penal, în temeiul dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. e din Codul de procedură penală, susținând, pe de o parte, lipsa actului de sesizare, și, pe de altă parte, faptul că toate actele de urmărire penală au fost efectuate de un organ de urmărire penală incompetent.

Apărarea a arătat, în esență, că sesizarea din oficiu cuprinde o descriere detaliată a faptelor iar aceasta nu putea porni de la parchet, ci a fost realizată de Serviciul Român de Informații, care, la momentul respectiv, în baza unor protocoale încheiate cu Ministerul Public, realiza acte conexe actului de justiție. S-a arătat că această concluzie este susținută de împrejurarea că din comunicatele de presă de la momentul reținerii inculpatei Bica Alina Mihaela, rezultă că D.N.A. a beneficiat de sprijinul de specialitate al Serviciului Român de Informații. Totodată, în temeiul dispozițiilor art. 101 alin. 2 și 4 C.proc.pen. s-a solicitat excluderea tuturor probelor directe și derivate care au rezultat ca urmare a stării de fapt consemnată de către procuror în cadrul sesizării din oficiu, întrucât acestea nu pot reprezenta decât preluări ale unor note informative întocmite de organe ale statului fără atribuții în cadrul procesului penal, respectiv fără competență funcțională de realizare a unor acte de urmărire penală.

Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 Juecători reține că, potrivit art. 288 alin.1 din Codul de procedură penală, *organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunț, prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege ori se sesizează din oficiu*, iar potrivit art. 292 din Codul de procedură penală, *organul de urmărire penală se sesizează din oficiu, dacă află că s-a săvârșit o infracțiune pe orice altă cale decât cele prevăzute la art. 289-291 și încheie un proces verbal în acest sens.*

Verificând actele dosarului, se constată că actul de sesizare în dosarul de urmărire penală îl constituie procesul - verbal de sesizare din oficiu din data de 15 octombrie 2014 (fila 23, vol. IV dup).

Ceea ce invocă în realitate apelanta inculpată nu este inexistența sesizării organului de urmărire penală, ci nulitatea procesului verbal de sesizare din oficiu, cu motivarea că acesta ar cuprinde informații puse la dispoziție de către Serviciul Roman de Informații.

Înalta Curte, Completul de 5 judecători reține că legalitatea actelor de urmărire penală este supusă cenzurii în procedura de cameră preliminară, iar apărarea inculpatei nu a adus argumente pertinente pentru punerea în discuție a acestei nulități în cursul judecății în apel. Datele invocate în motivele de apel existau la dosarul de urmărire penală, fiind cunoscute încă din procedura de cameră preliminară, astfel că nu există vreun temei legal sau izvorât din jurisprudența Curții Constituționale pentru repunerea lor în discuție.

Hotărârile instanței de contencios constituțional pe care se întemeiază apărarea, respectiv decizia nr. 51/2016 (prin care s-a constatat că sintagma „ori de alte organe specializate ale statului” din cuprinsul dispozițiilor art. 142 alin. 1 din Codul de procedură penală este neconstituțională), decizia nr. 91/2018 (prin care s-a constatat că sintagma „aduc atingere gravă drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor români” cuprinsă în art. 3 lit. f din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României este neconstituțională), nu au legătură cu nulitatea invocată. Acestea au în vedere efectuarea de acte de urmărire penală de către Serviciul Român de Informații și nu eventuala punere

la dispoziția organelor de urmărire penală a unor date care să stea la baza sesizării sale din oficiu, astfel cum susține apărarea că s-ar fi întâmplat în cauză.

Pe de altă parte, soluția de încetare a procesului penal întemeiată pe dispozițiilor art. 16 alin.1 lit. e teza a III-a din Codul de procedură penală, este incidentă atunci când lipsește *sesizarea organului competent* și vizează doar acele situații în care, pentru punerea în mișcare a acțiunii penale este nevoie de o sesizare specială, spre exemplu, în cazul infracțiunilor prev. de art. 413-417 C.pen., când pentru punerea în mișcare a acțiunii penale este necesară, conform art. 431 C.pen., sesizarea comandantului. Or, în mod evident, în cauză nu era necesară vreo sesizare specială.

Nu în ultimul rând, este de menționat faptul că în cursul cercetării judecătorești în apel în primul ciclu procesual (finalizat prin decizia penală nr.117 din 26 iunie 2018, desființată doar în parte), Înalta Curte a încuviințat cererea inculpatei și a solicitat parchetului să comunice dacă în cursul urmăririi penale desfășurate în cauză, Serviciul Român de Informații a colaborat cu organele de urmărire penală în efectuarea actelor de urmărire penală și, în cazul în care răspunsul este afirmativ, să se precizeze în ce a constat această colaborare.

Răspunzând acestei solicitări, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a arătat, prin Nota din data de 19 iunie 2018 (aflată fila 225, vol. II dosar nr. 2067/1/2017), că Serviciul Român de Informații nu a participat la efectuarea actelor de urmărire penală în dosarul nr. 659/P/2014 al Direcției Naționale Anticorupție - Secția de Combatere a Corupției, acestea fiind dispuse/întocmite exclusiv de procurori sau ofițeri de poliție judiciară delegați de procurori, aspect care rezultă din actele existente în dosarul de urmărire penală. Cvasitotalitatea declarațiilor au fost luate de procuror în prezența apărătorilor aleși, astfel că este exclusă suspiciunea ca la aceste activități să fi participat vreun reprezentant al Serviciului Român de Informații.

Față de cele arătate, se constată că susținerile apelantei inculpate Bica Alina Mihaela, pe acest aspect, sunt nefondate.

De asemenea, sunt neîntemeiate și criticile apărării în sensul că toate actele de urmărire penală, inclusiv rechizitoriul au fost realizate de un organ de urmărire incompetent. S-a susținut că procurorul de caz, desemnat să efectueze urmărirea penală, era un procuror cu grad de parchet de pe lângă tribunal, care nu avea competență funcțională în efectuarea urmăririi penale față de inculpata Bica Alina Mihaela, care avea grad de procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Astfel, apelanta inculpată a apreciat că procurorul de caz nu avea abilitarea și competența legală de a efectua acte de urmărire penală în cauză, împrejurare care atrage nulitatea absolută atât a rechizitoriului, cât și a actelor de urmărire penală efectuate de acesta.

Deși și această critică formează obiectul procedurii camerei preliminare, Înalta Curte o poate analiza inclusiv în apel, în raport de decizia Curții Constituționale nr. 302 din 4.05.2017 publicată în M. Of. nr.566 din 17.07.2017,

ulterioară finalizării procedurii prev. de art. 342 și următoarele C.proc.pen., prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că *”soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art.281 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură penală, care nu reglementează în categoria nulităților absolute încălcarea dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, este neconstituțională”* și, totodată, având în vedere și art.281 alin. 3 C.proc.pen. care nu limitează în timp încălcarea prevederilor art.281 alin. 1 lit. a-d C.proc.pen.

Criticile apărării sunt în afara dispozițiilor legale incidente în cauză.

Înalta Curte reține că potrivit art. 80 alin. 1 din Legea nr. 304/2004, *Direcția Națională Anticorupție este specializată în combaterea infracțiunilor de corupție, potrivit legii, își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul României și funcționează pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.* Totodată, conform art. 87 alin. 1 din același act normativ, *Direcția Națională Anticorupție se încadrează cu procurori numiți prin ordin al procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție, la propunerea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, în urma concursului organizat în acest sens, în limita posturilor prevăzute în statul de funcții, aprobat potrivit legii.*

Or, se constată că la momentul efectuării urmăririi penale și al emiterii rechizitoriului în cauza de față, procurorul de caz era numit în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, potrivit dispozițiilor art. 87 din Legea nr. 304/2004, astfel că avea dreptul să funcționeze în această structură și să efectueze acte de urmărire penală ce revin în competența acestei structuri din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Așadar, procurorul respectiv îndeplinea o funcție pentru care a fost desemnat printr-un act administrativ emis de organul competent, în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, structură cu personalitate juridică în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pe perioada numirii în cadrul acestei structuri, procurorul a dobândit gradul unui procuror din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, împrejurarea ce rezultă din dispozițiile art. 87 alin 9¹ din Legea nr. 304/2004 (text introdus prin O.U.G nr. 56/2009) care prevăd expres că *de la data revenirii la parchetul de unde provine sau la alt parchet unde au dreptul să funcționeze, potrivit legii, procurorii care au activat în cadrul Direcției Naționale Anticorupție își redobândesc gradul profesional de execuție și salarizarea corespunzătoare acestuia avute anterior sau pe cele dobândite ca urmare a promovării, în condițiile legii, în timpul desfășurării activității în cadrul direcției* (forma anterioară modificării prin Legea nr. 207/2018, prin care a fost înlăturată posibilitatea procurorului de a reveni la un alt parchet decât acela de la care provine).

Dispozițiile art. 101 din Legea nr. 304/2004, invocate de apărarea inculpatei Bica Alina Mihaela, aflate în Capitolul II, Secțiunea a 4-a - *Organizarea parchetelor militare* a Legii nr. 304/2004 nu sunt incidente în cauza pendinte, referindu-se la o altă structură din cadrul Ministerului Public.

După cum s-a arătat anterior, în speță sunt aplicabile prevederile art. 87 din Legea nr. 304/2004, din cadrul Secțiunii a 2-a, după cum rezultă din însăși denumirea marginală a acesteia - *Direcția Națională Anticorupție*.

În consecință, sub aspectele anterior analizate, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători apreciază neîntemeiate criticile formulate.

C. În ceea ce privește criticile vizând fondul cauzei, prin care se tinde la pronunțarea unei soluții de achitare întemeiată pe dispozițiile art. 16 alin. 1 lit. b teza I sau a II a C.proc.pen., se rețin următoarele:

Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători, constată că, exceptând aspectele reținute de prima instanță cu privire la discuțiile referitoare la aplicarea art. 5 C.pen., situația de fapt a fost în mod corect stabilită, fiind confirmată de probele administrate în cauză, martorii reaudiați în actualul cadru procesual la solicitarea apărării, respectiv Rădescu Gheorghe Mirel, Curelaru Claudia Ionela, Udroiu Mihail și Ștefănescu Silvia neaducând elemente suplimentare care să conducă la modificarea acestei baze factuale.

Prioritar analizei situației de fapt și a probatoriului pe care aceasta se întemeiază, se impune examinarea susținerilor apărării referitoare la limitele sesizării instanței, prin concluziile scrise formulate în apel susținându-se că dispoziția inculpatei de schimbare a procurorului de ședință nu ar face obiectul judecării întrucât această faptă nu a fost descrisă și nu a fost considerată activitate infracțională în rechizitoriu.

Înalta Curte, completul de 5 judecători, constată că apărările sunt total nefondate. Astfel, în actul de sesizare (filele 59-60) s-a reținut că „*procurorul șef D.I.I.C.O.T., Bica Alina Mihaela, după preluarea funcției, în anul 2013, în urmărirea intereselor inculpatului Tender Ovidiu, de a nu fi condamnat la o pedeapsă cu executare, a dispus măsuri abuzive care să direcționeze concluziile și poziția judiciară a D.I.I.C.O.T. în fața instanței de judecată de o manieră în care acesta să nu fie pasibil de o pedeapsă cu închisoarea cu executare în regim de detenție. Practic, odată ce a ajuns la conducerea instituției publice, Bica Alina Mihaela a înțeles să subordoneze instituția pe care o conduce, interesului inculpatului Tender Ovidiu în cauza ce forma obiectul dosarului nr. 28726/3/2006 al Tribunalului București și în acest scop a dispus procurorilor și a luat chiar măsuri concrete în scopul determinării procurorilor ca, fără nicio rezervă, să pună concluzii contrare gravității faptelor dovedite prin probe.(...)*”

Descriind în continuare faptele care se circumscriau atitudinii abuzive și de subordonare a intereselor D.I.I.C.O.T. interesului inculpatului Tender Ovidiu Lucian, în rechizitoriu se arată că „*probele administrate în cauză au relevat că, în luna iunie 2013 inculpata Bica Alina Mihaela i-a solicitat procurorului de ședință, martorul Rădescu Gheorghe Mirel, care participa la cercetarea judecătorească în acest dosar încă din anul 2008 (menționăm că dosarul se afla pe rolul instanței de judecată de peste 10 ani), să-i prezinte evoluția și care este punctul său de vedere relativ la finalitatea dosarului nr. 28726/3/2006 al Tribunalului București, în care fuseseră trimiși în judecată mai mulți inculpați, inclusiv Tender Ovidiu Lucian.*

În considerarea faptului că în dosarul disjuns din acest dosar și care privea pe inculpatul Iancu Marian Alexandru, instanța pronunțase o condamnare de 10 ani închisoare, iar faptele pentru care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului Tender Ovidiu Lucian erau similare, procurorul Rădescu Gheorghe Mirel i-a spus că se așteaptă ca instanța să-i aplice acestuia 15 ani de închisoare.

În continuare martorul Rădescu Gheorghe Mirel a mai arătat că în luna august 2013, deși participase de peste 5 ani la ședințele de judecată în această cauză, a fost anunțat de procurorul șef serviciu, martora Ștefănescu Silvia că, exceptând cauza Tender, urma să participe la toate celelalte cauze, din dispoziția procurorului șef direcție, Bica Alina Mihaela, care a desemnat ca procuror de ședință pe Curelaru Claudia Ionela.

Datorită faptului că martorul Rădescu Gheorghe Mirel a apreciat că se impunea să participe în continuare la judecarea acestei cauze, datorită complexității sale și faptului că este deja pregătit pentru acea speță, a participat ca procuror de ședință și la termenul din septembrie 2013. În ziua următoare a fost chemat de procurorul șef direcție, Bica Alina Mihaela, care i-a spus că din acel moment nu trebuie să mai aibă nicio tangentă cu acel dosar. Mai mult, începând cu data de 15.11.2013, pentru ca inculpata Bica Alina Mihaela să fie sigură că nu va mai avea vreo tangentă cu dosarul a dispus delegarea procurorului Rădescu Gheorghe Mirel la Serviciul de combatere a criminalității economico financiare. Pe toată perioada care s-a scurs din primăvara anului 2013 și până la judecarea cauzei pe fond, procuror de ședință în acest dosar a fost martora Curelaru Claudia Ionela”.

Înalta Curte, Completul de 5 judecători, constată astfel că acuzația adusă inculpatei se referă inclusiv la dispoziția de schimbare a procurorului care asigură participarea în dosarul privindu-l pe inculpatul Tender Ovidiu Lucian, și, totodată, că inculpata a formulat apărări sub acest aspect inclusiv în cursul urmăririi penale arătând că „la solicitarea domnului Mirel Rădescu care dorea o funcție de conducere în cadrul Serviciului de combatere a macrocriminalității economico – financiare, a fost de acord cu redistribuirea ședințelor de judecată, astfel încât acesta să fie degrevat de anumite dosare și am lăsat la latitudinea acestora alegerea acestor cauze..”, acestea fiind analizate și în actul de sesizare.

Cu privire la situația de fapt, apărarea apelantei a susținut, în esență, că inițiativa schimbării procurorului de ședință Rădescu Mirel nu i-a aparținut inculpatei Bica Alina Mihaela, ci martorei Ștefănescu Silvia și că modificarea s-a făcut în contextul reorganizării activității Serviciului judiciar.

În acord cu instanța de fond, Completul de 5 judecători, reține că dispoziția de schimbare a procurorului de ședință în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București, Secția I penală, în care inculpatul Tender Ovidiu Lucian avea calitatea de inculpat, a fost dată de apelanta inculpată Bica Alina Mihaela, probele administrate în cauză conturând, în mod cert, această concluzie.

Înalta Curte reține că inculpata a acționat în considerarea promisiunii făcute martorului Tender Ovidiu Lucian “mi-a spus că este dispusă să-mi ofere

sprijin pentru rezolvarea problemelor mele penale în sensul obținerii unei soluții favorabile” – acesta arătând că „după numirea inculpatei Bica ca șef la DIICOT i-am transmis prin intermediul lui Mihăilescu Ionuț că doresc schimbarea procurorului de ședință Rădescu întrucât acesta participase ca procuror de ședință și în dosarul RAFO și era un tip agresiv care nu putea fi controlat în sensul că nu putea să i se impună de cineva să formuleze anumite concluzii în dosar. După câteva luni, aproximativ între 2 și 4 luni, procurorul Rădescu a fost înlocuit cu procurorul Curelaru” (declarație martor, dosar fond).

La acel moment, relațiile dintre familiile acestora erau apropiate, martorul Tender Ovidiu Lucian arătând că *„între soția mea și inculpată se stabilise o anumită comunicare, soția mea recomandând-o la un doctor. Aceste relații de comunicare între soția mea și inculpată s-au creat după ce Alina Bica a fost numită la DIICOT pe perioada soluționării dosarului în instanță (...) soția mea cunoștea despre promisiunea Alinei Bica de a mă ajuta în rezolvarea dosarului penal iar crearea relației de comunicare despre care am vorbit a fost motivată tocmai de situația în care mă aflam eu. (...) am primit o invitație din partea inculpatei ca împreună cu soția mea să-i facem o vizită la casa părintească din Făgăraș, vizită pe care am onorat-o. În schimbul ajutorului pe care Alina Bica mi l-a promis cu privire la dosarul penal, am luat inițiativa de a organiza o întâlnire cu ambasadorul Olandei, la reședința acestuia din București, în ideea de a o sprijini pe șefa DIICOT în relațiile cu reprezentanții statelor străine. Această întâlnire a avut loc așa cum am arătat la reședința ambasadorului. A participat Alina Bica împreună cu soțul acesteia, eu cu soția, ambasadorul Israelului cu soția și ambasadorul Olandei cu soția. Cu acea ocazie, soția ambasadorului Olandei a realizat mai multe fotografii și aflând despre situația mea actuală, prin intermediul soției mele, s-a oferit să-mi pună la dispoziție o fotografie realizată cu acel prilej în care apare Alina Bica, soțul acesteia și eu”.*

Înalta Curte constată că depoziția martorului este susținută de fotografiile atașate la dosarul cauzei, așa încât susținerile apelantei inculpate care invocă lipsa de credibilitate a martorului Tender Ovidiu Lucian raportat la pretinsa dorință de răzbunare împotriva procurorului care a dispus trimiterea sa în judecată nu pot fi primite, în contextul relațiilor de natură personală existente între cei doi.

Deopotrivă, modul în care inculpata a acționat ulterior, prin schimbarea procurorului de ședință Rădescu Mirel și impunerea anumitor concluzii în dosarul nr. 28726/3/2006 al Tribunalului București - Secția I penală, în care Tender Ovidiu Lucian avea calitatea de inculpat în scopul ajutării acestuia, confirmă declarațiile acestuia.

În acest sens, Înalta Curte reține că imediat după numirea sa în calitate de procuror șef DIICOT, inculpata s-a interesat despre situația dosarului Tender, martorul Rădescu Gheorghe Mirel, procurorul care asigurase reprezentarea Ministerului Public în cauză, pe parcursul a șase ani arătând că *„după ce la conducerea D.I.I.C.O.T. a fost numită doamna Bica Alina Mihaela, undeva la*

sfârșitul lunii mai – începutul lunii iunie 2013, am fost căutat de Bica Alina Mihaela care m-a întrebat cum văd evoluția dosarului și finalitatea acestuia. I-am spus că, având în vedere faptul că în dosarul privind pe Iancu Marian Alexandru, instanța de fond pronunțase pedeapsa de 10 ani închisoare, este normal ca și acest dosar, având în vedere faptele pentru care s-a dispus trimiterea în judecată, să obțin cel puțin o pedeapsă de cel puțin 15 ani închisoare”.

În contextul poziției tranșante a procurorului de ședință, magistrat care nu putea fi controlat de procurorul șef de direcție, după cum a afirmat și martorul Tender, și sub pretextul reorganizării activității Serviciului judiciar din cadrul D.I.I.C.O.T., inculpata a solicitat martorei Ștefănescu Silvia întocmirea unui tabel cu dosarele structurii aflate pe rolurile instanțelor și cu procurorii care intrau în ședințele de judecată în respectivele dosare. Ulterior, aceasta a decis înlocuirea procurorului de ședință din dosarul Tender, măsură pusă în aplicare de șefa serviciului judiciar, procurorul Ștefănescu Silvia, prin întocmirea planificărilor în ședințele de judecată.

Înalta Curte reține că, martora Ștefănescu Silvia a susținut ferm în fața primei instanțe faptul că i-a fost solicitat de către conducerea DIICOT-ului întocmirea acestui tabel, însă „inițiativa luării dosarului Tender de la procurorul Rădescu nu mi-a aparținut”, că acesta a fost singurul dosar în care procurorul nu a mai intrat, menționând că *„nu mi-am ridicat problema de ce a fost rerepartizat doar dosarul cu Tender iar celelalte dosare i-au fost lăsate procurorului Rădescu, iar în momentul în care am vorbit telefonic cu procurorul șef DIICOT mi s-a comunicat „Ce, fata asta este proastă?” făcându-se referire la capacitățile acesteia profesionale de a participa la judecarea dosarului Tender”*.

Pe de altă parte, martora a arătat *„mi-a fost adus la cunoștință faptul că dosarul Tender urma să fie preluat de către procurorul Curelaru chiar de către procurorul Rădescu care mi-a comunicat la un moment dat prin vara anului 2013 că Alina Bica a spus să treacă la serviciul economico-financiar urmând ca dosarul mai sus indicat să fie luat de alt procuror”* însă, în același timp a susținut că, *„am fost întrebată de către Bica Alina cine va intra în dosarul Tender și i-am spus că va intra procurorul Curelaru, pentru că aceasta mai avea două dosare la acel complet”* (declarație apel), afirmând că în cadrul DIICOT exista regula ca procurorul programat într-o ședință de judecată să preia toate dosarele aflate pe rol.

Practic, din declarațiile martorei, ar rezulta implicit că decizia a fost luată după o consultare dintre inculpata Bica Alina și martorul Rădescu Gheorghe Mirel și că schimbarea din dosar ar fi intervenit cu acordul martorului și în contextul plecării acestuia la un alt compartiment din cadrul parchetului, susțineri ce nu pot fi primite.

Înalta Curte reține că nu a existat un asemenea acord al martorului Rădescu Gheorghe Mirel și nicio discuție prealabilă a acestuia cu inculpata Bica Alina, împrejurare confirmată de întregul material probator, nefiind invocată

nici măcar de apărarea inculpatei, care, astfel cum s-a arătat, a susținut varianta că schimbarea procurorului ar fi fost dispusă de martora Ștefănescu Silvia cu ocazia reorganizării secției.

Astfel, martorul Rădescu Gheorghe Mirel a învederat în mod constant faptul că a aflat despre schimbarea sa primind, pe mail, un tabel cu planificările în ședințele de judecată și că *”am sunat-o pe doamna Ștefănescu și am întrebat-o de ce anume mi-a fost luat dosarul Tender, răspunzându-mi că așa a zis doamna Bica Alina Mihaela”* (declarație martor în faza de urmărire penală), în fața instanței de fond martorul relatând aceleași împrejurări – *”am luat legătura telefonic cu Silvia Ștefănescu și am întrebat-o de ce mi-a fost luat acest dosar iar ea mi-a spus că așa a dispus Alina Bica”*. De asemenea, din declarația martorei Curelaru Claudia Ionela rezultă că aceasta a fost a fost încunoștințată despre schimbare de către procurorul de ședință Rădescu Mirel *”care mi-a spus că voi prelua acel dosar ca urmare a planificării realizate de dna procuror șef al serviciului judiciar Ștefănescu Silvia. Colegul meu Rădescu Mirel mi-a spus că este un dosar greu și că va vorbi dumnealui cu dna procuror șef Bica Alina pentru a rămâne el în continuare în dosarul respectiv”* și că *”s-a oferit să intre în continuare în această cauză”* (declarație martoră dosar fond).

Martorul Rădescu Gheorghe Mirel și-a exprimat în mod public nemulțumirea față de măsura redistribuirii dosarului Tender, în care asigurase participarea pe parcursul mai multor ani, astfel cum rezultă din declarațiile martorului Udroiu Mihail, *”știu că dorea să-și păstreze dosarele de pe judiciar dar cu privire la dosarul Tender mi-a comunicat că va intra procurorul Curelaru. Cu privire la acest fapt și-a exprimat nemulțumirea întrucât intrase în acest dosar la multe termene iar în contextul în care judecătorul care conducea acest dosar fusese schimbat de curând aprecia că era foarte important ca un procuror care cunoștea bine cauza să rămână în dosar. La momentul la care am aflat că urma să intre Claudia Curelaru în dosar nu l-am întrebat pe Rădescu cum s-a ajuns la această decizie însă am avut bănuiala că este rezultatul reorganizării făcute la nivelul DIICOT despre care am făcut discuție anterior. De asemenea, am bănuir că decizia îi aparține Alinei Bica și a fost luată pe baza propunerilor făcute de către procurorul șef secție judiciar dna Ștefănescu care avea competențe în materie și putea să facă o propunere fundamentată în acest sens”* (supoziția că decizia fusese luată după consultarea procurorului șef secție judiciar a fost însă infirmată de martora Ștefănescu Silvia, care a negat orice implicare și inițiativă în „repartizarea” dosarului Tender).

Mai mult, martorul Rădescu a continuat să participe la următorul termen de judecată din luna septembrie 2013, în condițiile în care, în ședință era planificat procurorul Curelaru Claudia Ionela. Martorul a arătat că *”în după amiaza zilei când a avut loc termenul de judecată din septembrie 2013 am fost sunat de Bica Alina care m-a chemat la sediu. Am purtat o discuție cu aceasta în biroul acesteia și mi-a atras atenția că este ultima dată când îmi permit să-i subminez autoritatea și să nu-i respect dispozițiile pe care le dă cu referire strictă la acest dosar. Am întrebat-o despre motivul ce a stat la baza*

redistribuirii dosarului Tender și mi-a spus că așa vrea ea. Aceasta fiind explicația care mi-a oferit-o”.

Sușinerile martorului sunt confirmate și de către inculpată care, în declarația dată în fața instanței de fond a recunoscut că i-a comunicat procurorului Rădescu Gheorghe Mirel, cu ocazia discuțiilor purtate pe fondul refuzului acestuia de a-i permite martorei Curelaru Claudia Ionela să intre în locul său în ședință în cauza Tender, că ea a decis hotărât redistribuirea dosarului, „am purtat o discuție cu proc. Rădescu căruia i-am spus că în dosar urmează să intre dna Curelaru întrucât așa am hotărât iar în momentul în care acesta și-a exprimat nemulțumirea i-am solicitat fie să formuleze în scris o contestație a deciziei pe care am luat-o fie să plece de la DIICOT dacă nu putem colabora”.

Martorul Rădescu Gheorghe Mirel a fost delegat la 15.11.2013 la conducerea biroului combaterea infracțiunilor privind piața de capital (Tender Ovidiu Lucian susținând că a aflat că modalitatea de îndepărtare a fost „promovându-l”), și, astfel cum rezultă din declarațiile acestuia cât și din planificările procurorilor în ședințele de judecată (atașate la dosarul de urmărire penală), a continuat să asigure participarea la ședințele de judecată în toate celelalte dosare care-i fuseseră repartizate, aflate pe rolul Tribunalului București, Curții de Apel București și Înaltei Curți de Casație și Justiție, în luna ianuarie 2014 fiindu-i repartizată o altă cauză de o complexitate deosebită, (dosarul Hidroelectrica). Rezultă, așadar, că delegarea a intervenit la un interval de câteva luni de la înlocuirea sa din dosarul Tender iar această delegare nu a avut consecințe asupra activității sale în cadrul secției judiciare.

De asemenea, Înalta Curte, Completul de 5 judecători, reține că nu a avut loc o reorganizare a serviciului judiciar, martora Ștefănescu susținând că nu a fost chemată de procurorul șef direcție Alina Bica pentru a discuta împreună cu aceasta și cu procurorul șef adjunct despre reorganizarea activității la nivelul serviciului, ci doar i-a fost cerut tabelul cu procurorii care intrau în ședințele de judecată în dosarele DIICOT, schimbarea intervenită vizând doar redistribuirea cauzei privindu-l pe inculpatul Tender Ovidiu Lucian, acesta fiind singurul dosar în care procurorul de ședință a fost înlocuit.

În raport de probatoriul administrat, instanța de apel reține, contrar apărărilor formulate de către inculpată, că dispoziția de schimbare a procurorului de ședință i-a aparținut și că aceasta nu a avut ca scop real optimizarea activității desfășurată de unitatea de parchet, ci, dimpotrivă crearea unei aparențe în acest sens, care să ofere prilejul înlăturării procurorului Rădescu Mirel. Aceasta măsură dispusă de inculpată nu poate fi privită izolat ci cumulată cu acțiunea de impunere procurorului de ședință a concluziilor pe care acesta trebuia să le susțină cu ocazia dezbaterii pe fond a cauzei respective.

Astfel cum se va arăta în continuare, schimbarea procurorului de ședință a permis formularea unor concluzii favorabile martorului Tender Ovidiu Lucian, care era la curent cu acțiunile întreprinse de inculpată în scopul favorizării sale, inclusiv cu concluziile care urmau a fi formulate de parchet în cauza sa – „în

urma unei discuții cu Mihăilescu am aflat de la acesta că Alina Bica va fi cea care va întocmi concluziile referitoare la solicitarea de suspendare a executării pedepsei urmând ca procurorul de ședință să le susțină” – după cum a arătat acesta în cursul cercetării judecătorești de la instanța de fond.

Pentru a păstra succesiunea analizei făcute de prima instanță precum ordinea motivelor de apel, Înalta Curte, completul de 5 judecători va examina, în cele ce succed, criticile ce vizează reținerea de către prima instanță a poziției inculpatei în ceea ce privește aplicarea legii penale mai favorabile. S-a invocat, pe de o parte, că această faptă nu formează obiectul judecării, nefiind descrisă în actul de sesizare, ci doar în expunerea declarației martorului Rădescu Gheorghe Mirel, susținându-se că prima instanță a adăugat în mod nelegal noi acte materiale în sarcina inculpatei, cu privire la care nu s-au administrat probe în cursul urmăririi penale și nici nu a fost audiată. Pe de altă parte, s-a arătat că în practică existau opinii divergente cu privire la modalitatea de aplicare a legii penale mai favorabile, că Înalta Curte de Casație și Justiție a tranșat această problemă de drept prin Decizia nr. 2/2014 și că din probatoriul administrat nu a rezultat că inculpata ar fi impus procurorilor teza instituțiilor autonome în scopul îngreunării tragerii la răspundere penală a martorului Tender Ovidiu Lucian.

Înalta Curte, completul de 5 judecători constată că, într-adevăr, în actul de sesizare nu se formulează o învinuire distinctă sub acest aspect, împrejurare reținută de altfel și de către prima instanță, care a analizat aceste fapte ca elemente de circumstanțiere a activității desfășurată de inculpată în scopul îngreunării tragerii la răspundere penală a martorului Tender Ovidiu Lucian.

Instanța de apel apreciază că aspectele referitoare la discuțiile privind modalitatea de aplicare a legii penale mai favorabile, nu pot fi reținute, în cauză nedemonstrându-se faptul că aceste discuții au privit strict dosarul Tender sau că poziția exprimată de către inculpata Bica Alina Mihaela, aceea a aplicării legii penale mai favorabile pe instituții autonome ar fi fost diferită în funcție de dosarul în care era făcută această analiză.

Înalta Curte reține că modalitatea de aplicare a art. 5 C.pen. a constituit, atât anterior intrării în vigoare a Noului cod penal cât și ulterior acestui moment, până la pronunțarea de către Curtea Constituțională a Deciziei nr. 265/2014, un subiect de interes deosebit, intens dezbătut nu doar la nivelul DIICOT ci și în toate instituțiile din cadrul sistemului judiciar, dar și în mediul juridic în general. Cu privire la această problemă, Institutul Național al Magistraturii a organizat multiple conferințe, transmise on line și apoi disponibile pe site-ul instituției, susținute în calitate de formatori ai membrilor comisiei de redactare a codului penal, în cadrul cărora pe baza unor dispoziții exprese din legea de punere în aplicare a noului Cod penal, interpretarea art. 5 C.pen. era realizată conform tezei instituțiilor autonome. Aplicarea legii penale mai favorabile pe instituții autonome era susținută prin materialele publicate pe site-ul Ministerului Justiției (realizate prin implicarea membrilor comisiei de redactare a codului), dar și a Ministerului Public, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

De asemenea, cu privire la această problemă a fost sesizat și Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, care, prin Decizia nr. 2/2014 din 14 aprilie 2014, a statuat că, „în aplicarea art. 5 din Codul penal, stabilește că prescripția răspunderii penale reprezintă o instituție autonomă față de instituția pedepsei”. Din considerentele acestei decizii, Înalta Curte Completul de 5 judecători constată că poziția oficială a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin concluziile depuse la dosar, susținute prin invocarea doctrinei, jurisprudenței și a deciziilor anterioare ale Curții Constituționale, a fost aceea că „identificarea legii penale mai favorabile în materie de prescripție nu se va face potrivit criteriului aprecierii globale, ci prin aplicarea separată a dispozițiilor din legile succesive privind sancțiunea și, respectiv, prescripția (...) prescripția răspunderii penale reprezintă o instituție autonomă care trebuie analizată separat în procesul de identificare și aplicare a legii penale mai favorabile, în raport cu instituția pedepsei”. În plus, Înalta Curte, Completul de 5 judecători reține că aceleași concluzii au fost formulate de către Ministerul Public și în fața instanței de contencios constituțional cu ocazia dezbaterilor asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 C.pen., soluționată prin Decizia C.C.R. nr. 265/2014 publicată în M.Of. Partea I nr. 372 din 20 mai 2014.

Totodată, din Decizia nr. 2/2014 din 14 aprilie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală mai rezultă că „specialiștii în drept penal din cadrul Universității București, Universității de Vest Timișoara, Universității din Craiova, Universității Babeș-Bolyai din Cluj și Departamentului de Drept Penal "Vintilă Dongoroz" al Institutului de Cercetări Juridice "Andrei Rădulescu" din cadrul Academiei Române au apreciat, în mod unanim, că problema de drept a aplicării legii penale în timp trebuie dezlegată în sensul că prescripția răspunderii penale este o instituție autonomă în raport cu pedeapsa, formulând, în acest sens, opinii scrise în extenso, întemeiate pe concluziile studiilor doctrinare și pe jurisprudența conturată în materie”; decizia expune și opiniile exprimate, de-a lungul timpului, de cele mai mari personalități în materie, respectiv profesorii Vintilă Dongoroz, George Antoniu, Constantin Bulai care au susținut, argumentat, aceeași teorie, precum și un istoric al jurisprudenței instanțelor naționale și a fostului tribunal suprem (începând cu anul 1937), a Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Înalta Curte reține, așadar, că aplicarea legii penale mai favorabile pe instituții autonome și considerarea că prescripția răspunderii penale reprezintă o instituție autonomă față de instituția pedepsei nu era o opinie izolată a inculpatei Bica Alina Mihaela ci, dimpotrivă, era un punct de vedere susținut de o întreagă istorie a dreptului penal, fiind totodată și poziția oficială a Ministerului Public și, ulterior, impusă și de interpretarea obligatorie data de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 2/2014 din 14 aprilie 2014. În aceste circumstanțe și având în vedere că în prezenta cauză nu s-a demonstrat faptul că discuțiile din cadrul ședințelor profesionale organizate de către DIICOT au privit strict

dosarul Tender, că inculpata ar fi avut un punct de vedere diferit în alte dosare, aceste împrejurări, chiar dacă conduceau la o situație favorabilă inculpatului Tender (acesta fiind, de altfel, denumirea marginală a art. 5 C.pen. și a principiului aplicabil în toate cauzele), nu pot fi reținute ca elemente circumstanțiale defavorabile inculpatei. Nici decizia de schimbare a procurorului de ședință Rădescu Gheorghe Mirel nu poate fi legată de modul de interpretare a dispozițiilor art. 5 C.pen. chiar dacă martorul susținea aplicarea globală a legii penale mai favorabile (și nici prima instanță nu se întemeiază pe această ipoteză), în condițiile în care, din declarația acestuia dată în cursul urmăririi penale rezultă că dispoziția de a fi calculate termenele de prescripție a intervenit după întoarcerea sa din concediu, când decizia de înlăturare din dosarul Tender fusese deja luată.

În ceea ce privește solicitarea de formulare de concluzii în sensul condamnării martorului Tender Ovidiu Lucian cu suspendarea executării pedepsei, apelanta nu a contestat situația de fapt stabilită de prima instanță, apărările acesteia vizând exclusiv probleme de drept, respectiv neîndeplinirea condițiilor de tipicitate obiectivă și subiectivă a faptei.

În acord cu instanța de fond, Completul de 5 judecători, constată că întocmirea referatului nr. 3618/III-2/2014 și a procesului verbal din 27 octombrie 2014 privind formularea unor concluzii cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei pentru Tender Ovidiu Lucian s-a făcut din dispoziția expresă a inculpatei Bica Alina Mihaela care s-a și implicat efectiv în conceperea referatului și a argumentelor ce urmau să fie susținute în instanță de către procurorul de ședință Curelaru Claudia Ionela pentru obținerea unei soluții favorabile martorului Tender.

Deși cu ocazia audierii, inculpata Bica Alina Mihaela a susținut că redactarea celor două înscrisuri s-a făcut în urma consultării cu martorele Curelaru Claudia Ionela și Ștefănescu Silvia, iar procurorul de ședință a achiesat la formularea unor concluzii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București, apărarea acesteia este contrazisă de declarațiile celor două martore. De asemenea, declarațiile succesive ale martorelor Curelaru Claudia Ionela și Ștefănescu Silvia infirmă susținerea apelantei inculpate în sensul că cele două înscrisuri au exprimat propria voință a acestora, după cum se va arăta în continuare.

Astfel, martora Curelaru Claudia Ionela a declarat, în mod constant, că inițiativa formulării unor astfel de concluzii i-a aparținut inculpatei Bica Alina Mihaela, aceasta din urmă fiind cea care i-a impus și întocmirea referatului în sensul solicitat. Martora a arătat că „în luna octombrie 2014, fiind informată în legătură cu faptul că dosarul Tender urma să iasă în pronunțare, Alina Bica m-a chemat la sediu pentru a discuta în legătură cu acest dosar. Când am intrat în biroul dumneaei mi-a spus în mod direct făcând referire numai la inculpatul Tender Ovidiu că în acest dosar să cerem o soluție de condamnare cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei aducând ca argumente împrejurarea că este vorba de o cauză veche, că pentru multe din infracțiuni s-a

implinit termenul de prescripție specială a răspunderii penale, că inculpatul nu a săvârșit între timp alte infracțiuni și că în cauză sunt instituite măsuri asigurătorii și astfel prejudiciul poate fi recuperat. I-am comunicat inculpatei faptul că toate persoanele trimise în judecată în dosarul Tender erau în aceeași situație și nu puteam cere instanței o asemenea soluție doar pentru Tender. De față la această discuție a fost și consilierul personal al acesteia, martorul Blaga Nicolae, care a propus ca această chestiune să fie discutată în cadrul unei ședințe la care să participe toți procurorii. Doamna Alina Bica a chemat-o cu registrele pe martora Silvia Ștefănescu iar mie mi-a spus să întocmesc un referat în sensul celor discutate cu dumneaei. I-am dictat martorei Popa Viorica jumătate din referat după care dna procuror șef a făcut anumite completări. După venirea martorei Silvia Ștefănescu i s-a cerut acesteia să întocmească un proces verbal care să ateste că mențiunile inserate în referat au fost puse în discuția tuturor celor prezenți, proces verbal care a fost semnat de mine, martora Ștefănescu și Alina Bica. Referatul a fost semnat de mine iar procurorul șef DIICOT a pus viza „de acord”. Doamnei Silvia Ștefănescu i-au fost aduse la cunoștință cele discutate anterior venirii acesteia moment în care martora a afirmat că și în alte dosare instrumentate de DIICOT a existat aceeași situație și s-a obținut pedepse cu executarea. De asemenea, față de propunerea martorului Blaga Nicolae, șeful serviciului judiciar a afirmat că nu poate la ora respectivă să convoace procurorii pentru a pune în discuție propunerea șefei DIICOT. Ca urmare a afirmațiilor martorei Ștefănescu Silvia, îmi amintesc că Bica Alina a întrebat-o „Ce, Silvi, nu ai încredere în mine?”. Împrejurări similare rezultă și din declarația martorei Ștefănescu Silvia și a martorului Blaga Nicolae.

Referatul nr. 3618/III-2/2014 din 27.10.2014 cuprindea propunerea procurorului de ședință Curelaru Claudia adresată procurorului șef DIICOT, ca în cadrul concluziilor pe care urma să le formuleze în dosarul privindu-i pe Tender Ovidiu ș.a., să solicite instanței aplicarea unor pedepse cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, invocându-se împlinirea termenului de prescripție pentru infracțiunea de înșelăciune, reținerea unor elemente care ar putea fi valorificate ca și circumstanțe atenuante, existența măsurilor asigurătorii, data comiterii faptelor în intervalul 2002 – 2004, durata cercetării judecătorești de aproximativ 8 ani. Referatul a fost semnat de procurorul de ședință Curelaru Claudia, vizat de Bica Alina cu rezoluția „de acord”, un exemplar fiind înmănat martorei pentru a-l depune la dosar.

Înalta Curte, completul de 5 judecători, în majoritate, reține că, potrivit legii, procurorul de ședință era liber să-și susțină punctul de vedere și să formuleze inclusiv concluzii de achitare sau încetare a procesului penal, nefiind necesar acordul anterior al procurorului ierarhic superior și, cu atât mai puțin, nu era necesar și nici uzual ca acest acord (dacă ar fi existat în practica parchetelor) să fie de pus la dosar, astfel cum solicita inculpata Bica Alina Mihaela. Martora Curelaru a menționat însă că „a fost pentru prima dată în cariera mea când am participat la o asemenea procedură, neexistând o practică în acest sens la

nivelul parchetului cu privire la concluziile pe care procurorii de ședință urmau să le pună la dosarele în care participau”.

Ceea ce a urmărit inculpata a fost nu numai determinarea procurorului de ședință să formuleze concluzii favorabile inculpatului Tender, în totală discrepanță cu gravitatea faptelor, dar și ca, prin respectivul referat să confirme instanței faptul că aceasta este și poziția oficială a DIICOT în cauză, susținută de seful acesteia care era chiar autorul rechizitoriului.

De asemenea, martora Ștefănescu Silvia, la cererea inculpatei Bica Alina a întocmit în registrul de analiză a soluțiilor, un proces-verbal în cuprinsul căruia a consemnat că „*s-a pus în discuție, de comun acord cu conducerea DIICOT – reprezentată de d-na procuror șef Alina Bica, procuror șef Serviciu judiciar Silvia Ștefănescu și procuror de ședință Claudia Curelaru – în dosarul nr.28726/3/2006 privind pe inc. Tender Ovidiu ș.a., formularea unor concluzii de condamnare a inculpaților la pedepse cu închisoarea, iar ca modalitate de executare, s-a opinat în consens să fie suspendate sub supraveghere, conform motivelor invocate în referatul 3618/III/2-2/2014”*, procesul verbal fiind semnat de cei trei procurori.

Consemnarea acestui proces verbal și în registrul de analiză a soluțiilor, prin care se evidențiază acordul procurorului șef de direcție Bica Alina Mihaela de formulare a unor concluzii de suspendare a executării pedepsei sub supraveghere dar și faptul că o asemenea soluție fusese deja discutată, crea premisele pentru nedeclararea unei eventuale căi de atac sub acest aspect, în condițiile în care promovarea apelului se realiza de către conducerea D.I.I.C.O.T.

Chiar dacă referatul nr. 3618/III-2/2014 din 27.10.2014 nu a fost depus la dosarul cauzei de către procurorul de ședință, iar martora Curelaru Claudia Ionela a formulat cu ocazia dezbaterilor, doar în subsidiar, concluzii în sensul celor consemnate în cuprinsul acestuia, împrejurarea este lipsită de relevanță sub aspectul consecințelor juridice ale faptei inculpatei, astfel cum se va arăta în continuare.

Față de această situație de fapt, Înalta Curte, Completul de 5 judecători, în majoritate, constată că în mod corect prima instanță a reținut că în cauză sunt îndeplinite condițiile de tipicitate obiectivă și subiectivă ale infracțiunii de favorizarea făptuitorului prev. de art. 269 C.pen.

Elementul material al laturii obiective a acestei infracțiuni constă în *ajutorul* dat făptuitorului, iar cerința esențială atașată elementului material este ca actul de ajutor să fie făcut *în scopul* împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală, tragerii la răspundere penală, executării unei pedepse. Urmarea imediată constă într-o stare de pericol pentru înfăptuirea justiției, astfel că infracțiunea subzistă chiar dacă scopul pentru care s-a dat ajutorul nu s-a realizat. Dat fiind că scopul reprezintă destinația acțiunii, fiind un element atașat laturii obiective, din punct de vedere al laturii subiective, infracțiunea poate fi comisă cu intenție, în ambele sale forme.

Principala problemă ridicată prin motivele de apel se referă la faptul că instanța de fond ar fi interpretat extensiv dispozițiile art. 269 C.pen., în defavoarea inculpatei, interpretare interzisă de principiul legalității incriminării și de prevederile art. 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În acest sens, s-a învederat că aspectele care vizează suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se circumscriu noțiunii de *tragere la răspundere penală*, întrucât individualizarea pedepsei este un proces ce intervine ulterior constatării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru angajarea răspunderii penale. S-a arătat că prin solicitarea de aplicare a unei pedepse cu suspendare condiționată a executării nu se realizează o activitate de îngreunare a tragerii la răspundere penală, ci eventual doar o atenuare a consecințelor procesului penal. De asemenea, a fost invocat și faptul că referatul vizat de inculpata Bica Alina Mihaela nu a fost depus de către procurorul de ședință Curelaru Claudia Ionela la dosarul cauzei, astfel că instanța de judecată nu a avut cunoștință despre existența lui, precum și împrejurarea că, ulterior, inculpata i-a spus martorei „...să facă ce vrea, întrucât nu o mai interesează”.

Înalta Curte, Completul de 5 judecători, în majoritate, constată neîntemeiate toate aceste critici.

În primul rând, este de subliniat faptul că acuzația formulată împotriva inculpatei, confirmată probator și în apel, constă în acțiuni concertate care reprezintă acte de ajutor circumscrise unui scop inițial, acela de a îngreuna tragerea la răspundere penală a martorului Tender Ovidiu Lucian, inculpat în dosarul penal nr. 28726./3/2006 aflat pe rolul Tribunalului București, Secția I penală (în cauză fiind reținută o infracțiune unică, sub forma unei unități naturale colective).

Ca atare, faptele inculpatei nu pot fi analizate distinct, fragmentat, prin disocierea acțiunilor prin care a impus noului procuror de ședință susținerea unor concluzii de suspendare condiționată a executării pedepsei pentru inculpatul Tender Ovidiu Lucian, de prima etapă a planului acesteia de schimbare a procurorului de ședință pentru a asigura posibilitatea unui control al acestuia în vederea direcționării concluziilor care trebuiau formulate dosar.

Pornind de la aceste premise, în ceea ce privește chestiunea de drept invocată de apărare, se rețin următoarele:

Astfel cum în mod constant s-a arătat în doctrină (în acest sens *I. Oancea, Drept penal, partea generală, ed. Științifică și Pedagogică, București 1971, pag. 419; C. Bulai, Manual de drept penal, partea generală, ed. All, București 1997, filele 311-312; C. Mitrache, Drept penal român, partea generală, ed. Universul juridic, București 2010, filele 335-336; C. Mitrache, C. Mitrache, Drept penal român, Partea generală, ed. Universul juridic, București 2014, filele 387-388*) răspunderea penală este consecința infracțiunii care constituie premisa și temeiul ei, iar la rândul său, răspunderea penală constituie premisa și temeiul aplicării sancțiunilor penale. Între cele trei instituții fundamentale ale dreptului penal există o strânsă interdependență, infracțiunea, ca fapt interzis de lege atrage prin

săvârșirea ei răspunderea penală, infracțiunea fiind singurul temei al răspunderii penale, iar răspunderea penală fără sancțiune ar fi lipsită de obiect.

Răspunderea penală este definită de aceeași doctrină ca fiind însuși raportul juridic penal de constrângere născut ca urmare a săvârșirii infracțiunii, între stat, pe de o parte, și infractor, pe de altă parte, raport complex al cărui conținut îl formează dreptul statului, ca reprezentant al societății, de a trage la răspundere pe infractor, de a-i aplica sancțiunea prevăzută pentru infracțiunea săvârșită și de a-l constrânge să o execute, precum și obligația infractorului de a răspunde pentru fapta sa și de a se supune sancțiunii aplicate în vederea restabilirii ordinii de drept și restaurării autorității legii. Întrucât unicul temei al răspunderii penale este săvârșirea unei infracțiuni, în cadrul raportului juridic penal de conflict trebuie să se stabilească existența faptei care dă naștere răspunderii penale și sancțiunea ce urmează să fie aplicată infractorului și executată de acesta.

Plecând de la aceste scurte considerații teoretice și reținând că tragerea la răspundere penală nu se rezumă doar la constatarea îndeplinirii condițiilor de tipicitate obiectivă și subiectivă din norma care incriminează comportamentul ilicit, ci presupune și aplicarea sancțiunii prevăzută de lege, Înalta Curte constată că nu se poate susține că instanța de fond a realizat o interpretare extensivă a dispozițiilor art. 269 C.pen. Dimpotrivă, interpretarea este una previzibilă, fiind, așa cum s-a arătat, într-o totală concordanță cu doctrina în materie, inclusiv cea anterioară anului 1989. Consecința săvârșirii unei infracțiuni a fost și este tragerea la răspundere penală a infractorului, respectiv cercetarea, judecarea și condamnarea acestuia la o pedeapsă sau, după caz, aplicarea unei măsuri educative prevăzute de lege.

În prezenta cauză, instanța de apel, în majoritate, reține că toate acțiunile inculpatei, începând cu schimbarea, la cererea martorului Tender Ovidiu Lucian, a procurorului de ședință, întrucât „*era un tip agresiv*”, nu putea fi controlat și își făcuse cunoscută poziția cu privire la pedeapsa care s-ar justifica în cauză, aceea de 15 ani închisoare (raportându-se la sancțiunea stabilită în cauza disjunsă), desemnarea unui alt procuror de ședință căruia i-a impus să formuleze concluzii de aplicare a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării, i-a solicitat să întocmească un referat pe care l-a aprobat, urmărind în acest fel să aducă la cunoștința instanței că acesta reprezintă chiar punctul vedere al D.I.I.C.O.T., prin procurorul șef direcție (care întocmise și rechizitoriul în cauză), consemnarea respectivelor împrejurări în registrul de analiză a soluțiilor (prin care urmarea blocarea oricăror discuții cu privire la exercitarea unei eventuale căi de atac, în cazul în care instanța ar fi dispus o asemenea modalitate de individualizare), se circumscriu unor acte de ajutor dat lui Tender Ovidiu Lucian, inculpat în dosarul penal nr. 28726./3/2006 aflat pe rolul Tribunalului București, Secția I penală.

Scopul acțiunilor acesteia, cum în mod corect a stabilit prima instanță, a fost acela de a îngreuna tragerea la răspundere penală a inculpatului Tender Ovidiu Lucian. Potrivit doctrinei, *a îngreuna* înseamnă a face dificultăți, a face

greutăți, a provoca întârzieri, amânări sau complicații, a pune piedici, a căuta să inducă în eroare sau să abată atenția de la o anumită împrejurare sau lucru, a deruta (V. Dongoroz. *Explicații teoretice ale codului penal român, vol. IV, ed. a II a, All Beck, București 2003, pag. 191*).

Astfel cum s-a arătat anterior, tragerea la răspundere penală implică și aplicarea pedepsei, care trebuie stabilită în limitele și pe baza criteriilor prevăzute de lege, fiind necesar ca rezultatul operațiunii de individualizare să reflecte, atât prin quantum cât și prin modalitatea de executare, gravitatea faptei și pericolozitatea făptuitorului și să asigure realizarea scopului preventiv-educativ.

Se impune a fi subliniat faptul că prezenta cauză nu relevă nicidecum situația unui procuror care, cu buna credință, apreciind toate circumstanțele cauzei, a considerat că se impune reducerea limitelor de pedeapsa prin reținerea de circumstanțe atenuante și aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, ci un caz de o gravitate deosebită, în care procurorul șef al D.I.I.C.O.T., prin acțiuni concertate a subordonat practic instituția parchetului, chemată să reprezinte interesele generale ale societății în activitatea judiciară și să apere ordinea de drept, intereselor personale ale inculpatului Tender Ovidiu Lucian.

În cauza în care acesta era inculpat, soluția în ceea ce privește individualizarea pedepselor ce urmau a fi aplicate era una previzibilă, neputând fi fundamental diferită față de cea dispusă în dosarul disjuns, privindu-l pe inculpatul Iancu Marian. Și în acest din urmă caz rechizitoriul a fost întocmit de inculpată, aceasta interesându-se periodic de măsurile dispuse de instanță (astfel cum rezultă din declarațiile matorului Udroiu Mihail), inculpatul fiind condamnat în noiembrie 2011 de Tribunalul București la o pedeapsă de 10 ani închisoare, pedeapsă majorată de Curtea de Apel București la 12 ani închisoare.

În aceste circumstanțe și cunoscând practica instanțelor în spețe similare, acțiunile inculpatei s-au circumscris unui singur deziderat, acela ca inculpatului Tender Ovidiu Lucian să nu îi fie aplicată o pedeapsă care să corespundă criteriilor de individualizare prevăzute de lege și să fie proporțională cu situația care a antrenat răspunderea penală, ci una favorabilă inculpatului, redusă sub minim, a cărei executare să fie suspendată condiționat.

Scopul se circumscrie unei *îngreunări* a tragerii la răspundere penală, inculpata urmărind prin acțiunile sale să abată atenția de la împrejurările descrise în rechizitoriu care evidențiau gravitatea deosebită a faptelor și să prezinte instanței de judecată actuala viziune, nu numai a procurorului de ședință, dar și a D.I.I.C.O.T., prin procurorul șef, autor și al actului de sesizare, cu privire la faptele și persoanele pe care le-a trimis în judecată (prin solicitarea de depunere a referatului aprobat la dosarul cauzei), și, totodată, să se creeze circumstanțele în care o eventuală soluție favorabilă pronunțată de prima instanță nu va fi apelată de către parchet (prin consemnările din registrul de analiză a soluțiilor).

Acesta este scopul urmărit de către inculpată prin acțiunile sale, care se circumscrie dispoziției din norma de incriminare, fiind lipsit de relevanță dacă

acesta a fost atins sau nu, ori dacă instanța achiesă sau nu la poziția Ministerului Public. Favorizarea făptuitorului este o infracțiune de pericol, astfel că nu este necesar ca ajutorul dat să și îngreuneze efectiv tragerea la răspundere penală, ci doar să se urmărească acest obiectiv, condiție îndeplinită în prezenta cauză.

Infracțiunea se consumă la momentul în care activitatea de ajutor a fost realizată și s-a produs urmarea imediată, periculoasă a faptei, adică starea de pericol pentru activitatea de înfăptuire a justiției.

În cauza de față, infracțiunea s-a consumat la momentul la care inculpata Bica Alina Mihaela a avizat referatul nr. 3618/III-2/2014 din data de 27 octombrie 2014, act care a devenit un act oficial și care reprezenta poziția D.I.I.C.O.T. în cauza Tender – Carom, a primit număr de înregistrare la unitatea de parchet, făcându-se mențiune despre acesta și în registrul de analiză a soluțiilor ținut la nivelul Serviciului judiciar și, apoi, fiind înmănat procurorului de ședință pentru a fi depus și folosit în instanță.

Prin urmare, nu are nicio relevanță faptul că martora Curelaru Claudia Ionela nu a depus la instanță referatul întocmit, după cum nu prezintă relevanță nici faptul că, ulterior, în contextul discuției purtată anterior ultimului termen de judecată din 5 noiembrie 2014, inculpata i-a comunicat martorei că poate „să facă ce vrea, întrucât nu o mai interesează”, dat fiind scandalul mediatic declanșat de apariția în presă a fotografiilor de la Paris. Cu toate acestea, astfel cum s-a arătat, martora Curelaru Claudia Ionela a formulat, în subsidiar, concluzii în sensul celor consemnate în cuprinsul referatului, împrejurare care dovedește autoritatea și ascendentul avut de procurorul șef direcție asupra procurorului care l-a înlocuit pe martorul Rădescu Gheorghe Mirel și căruia a reușit îi să impună punctul său de vedere, prin care urmarea favorizarea inculpatului Tender.

Sub aspectul laturii subiective, în opinie majoritară, Completul de 5 judecători apreciază că inculpata Bica Alina Mihaela a comis fapta cu intenție directă, din probele administrate în cauză, relevate anterior în considerentele prezentei decizii, dovedind că a realizat și urmărit să dea ajutor martorului Tender Ovidiu Lucian, pentru obținerea unei soluții favorabile acestuia sub aspectul regimului neprivativ de executare a pedepsei, prevăzând că prin acțiunile sale creează o stare de pericol pentru înfăptuirea justiției.

Contrar susținerilor din motivele de apel, acțiunile inculpatei nu au fost bazate pe buna sa credință, ci au urmărit să eludeze prevederile legii și să lezeze ordinea de drept. Apărarea în sensul că solicitarea unei condamnări cu suspendarea executării pedepsei pentru Tender Ovidiu Lucian a fost determinată de intervenția prim adjunctului șefului Serviciului Român de Informații care i-a menționat că această cerere este fundamentată pe rațiuni ce țin de interesul statului român, inculpata fiind astfel convinsă că interesul statului este reprezentat mai bine în această manieră, ea acționând cu bună credință, chiar dacă ar fi reală nu este de natură a conduce la înlăturarea vinovăției acesteia, ci întărește faptul că actele sale de conduită au fost în scopul favorizării martorului Tender Ovidiu Lucian.

Prin urmare, Completul de 5 judecători, în majoritate, constată că inculpata Bica Alina Mihaela a acționat, în realizarea planului de a-l ajuta pe martorul Tender Ovidiu Lucian, cu vinovăția cerută de norma de incriminare, respectiv cu intenție directă.

În raport de toate aceste considerente, și având în vedere că aspectele de fapt vizând aplicarea legii penale mai favorabile reținute în apel nu influențează soluția pronunțată de către prima instanță, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători, în majoritate, în baza art. 421 pct.1 lit. b C.proc.pen., va respinge, ca nefondat, apelul inculpatei Bica Alina Mihaela.

II. Cu privire la apelul Ministerului Public prin care se critică individualizarea pedepsei aplicată inculpatei, solicitându-se majorarea acesteia Înalta Curte, Completul de 5 judecători, în unanimitate, reține următoarele:

Așa cum s-a expus anterior, împotriva sentinței penale nr.1057 din 29 noiembrie 2016, pronunțată de Înalte Curte de Casație și Justiție - Secția Penală în dosarul nr. 2471/1/2015 au declarat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și inculpata Bica Alina Mirela, ce au fost respinse, ca nefondate, prin decizia penală nr. 117 din 26 iunie 2018 a Completului de 5 judecători al instanței supreme. Ulterior, urmare publicării deciziei nr. 685/2018 a Curții Constituționale, inculpata Bica Alina Mihaela a formulat contestație în anulare, întemeiată pe dispozițiile art. 426 lit. d, coroborat cu art. 431 din Codul procedură penală, cale extraordinară de atac ce a fost admisă prin decizia nr. 67 din 18 martie 2019, consecința admiterii contestației în anulare fiind rejudecarea apelurilor declarate în cauză.

Dispozițiile art. 418 alin. 1 C.proc.pen. interzic instanței de apel ca, soluționând cauza, să creeze o situație mai grea pentru persoana care a declarat apel, regula *non reformatio in peius* fiind pe deplin aplicabilă și cu ocazia rejudecării în urma admiterii unei căi extraordinare de atac.

Cum Ministerul Public nu a formulat contestație în anulare, în rejudecarea apelurilor urmare a admiterii extraordinare de atac promovată exclusiv de inculpată, Înalta Curte nu poate înrăutăți situația acesteia, astfel că nu poate reexamina criticile prin care se tinde la majorarea pedepsei aplicată de prima instanță.

În consecință, în baza art. 421 pct.1 lit. b C.proc.pen., va respinge, ca nefondat, apelul declarat de Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție.

În baza art.275 alin. (2) Cod procedură penală va obliga apelanta intimată inculpată Bica Alina Mihaela la plata sumei de 1000lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

În baza art. 275 alin. (3) Cod procedură penală, cheltuielile judiciare avansate de stat, ocazionate de soluționarea apelului declarat de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, vor rămâne în sarcina acestuia.

În baza art.275 alin. (6) Cod procedură penală, onorariul cuvenit apărătorului desemnat din oficiu până la prezentarea apărătorului ales, în sumă de 217 lei, va rămâne în sarcina statului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

În majoritate:

Respinge, ca nefondate, apelurile declarate de inculpata Bica Alina Mihaela și de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție împotriva sentinței penale nr. 1057 din 29 noiembrie 2016, pronunțată de Înalte Curte de Casație și Justiție - Secția Penală în dosarul nr. 2471/1/2015.

În baza art.275 alin. (2) Cod procedură penală obligă apelanta intimată inculpată Bica Alina Mihaela la plata sumei de 1000lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

În baza art. 275 alin. (3) Cod procedură penală, cheltuielile judiciare avansate de stat, ocazionate de soluționarea apelului declarat de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, rămân în sarcina acestuia.

În baza art.275 alin. (6) Cod procedură penală, onorariul cuvenit apărătorului desemnat din oficiu până la prezentarea apărătorului ales, în sumă de 217 lei, rămâne în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27 noiembrie 2019.

PREȘEDINTE:

Judecător Săndel Lucian Macavei

JUDECĂTORI:

Simona Daniela Encean

Lucia Tatiana Rog

Maricela Cobzariu

MAGISTRAT ASISTENT:

Simona Dănăilă

Red./tehnored./L.T.R./S.D.E.

MOTIVAREA OPINIEI SEPARATE

În opinie separată, apreciez că se impunea admiterea apelului declarat de inculpata Bica Alina Mihaela împotriva sentinței penale nr. 1057 din 29 noiembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală în dosarul nr. 2471/1/2015, desființarea sentinței penale apelate și, în rejudecare, în baza art. 396 alin. 5 raportat la art.16 alin.1 lit. b teza I Cod procedură penală, achitarea inculpatei Bica Alina Mihaela pentru săvârșirea infracțiunii de favorizarea făptuitorului prevăzută de art. 269 Cod penal, pentru următoarele considerente:

Astfel cum s-a reținut anterior, urmare a admiterii contestației în anulare promovate de inculpata Bica Alina Mihaela împotriva deciziei penale nr. 117 din 26 iunie 2018, pronunțată de Completul de 5 Judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție, în dosarul nr. 2067/1/2017, limitele rejudecării cauzei au fost stabilite ca referindu-se la apelurile declarate de inculpată și de Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție împotriva sentinței penale nr. 1057 din 29 noiembrie 2016, pronunțată de Înalte Curte de Casație și Justiție - Secția Penală, în dosarul nr. 2471/1/2015, *numai în ceea ce privește soluția de condamnare a inculpatei pentru infracțiunea de favorizarea infractorului prevăzută de art. 269 alin.1 Cod penal, luând în considerare și aplicarea principiului neagravării situației în propria cale de atac (rejudecarea apelurilor fiind consecința admiterii căii extraordinare de atac promovată doar de către inculpată)*.

Potrivit actului de sesizare a instanței - rechizitoriul din data de 25.02.2015 emis de Direcția Națională Anticorupție - Secția de Combatere a Corupției în dosarul nr.659/P/2014, filele 5-6 - inculpata Bica Alina Mihaela, în calitate de procuror șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, după preluarea funcției, în urmărirea intereselor inculpatului Tender Ovidiu, de a nu fi condamnat la o pedeapsă cu executare în dosarul nr. 28726/3/2006 al Tribunalului București, tocmai prin prisma funcției dar contrar atribuțiilor de serviciu rezultate din calitatea de procuror șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a dispus, prin măsuri abuzive, ca atribuțiile profesionale și poziția judiciară a procurorilor de ședință ai Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism în fața instanței de judecată, să fie exercitate și să susțină interesul infracțional al numitului Tender Ovidiu, de așa manieră încât acesta să nu fie pasibil de o pedeapsă cu închisoarea - *sau cel puțin să nu execute în penitenciar o eventuală pedeapsă*, fapte care, potrivit rechizitoriului, ar fi constituit infracțiunile de abuz în serviciu dacă funcționarul a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 297 alin. 1 din Codul penal și favorizarea făptuitorului, prevăzută de art. 269 alin. 1 din Codul penal.

Prin sentința penală nr. 1057 din 29 noiembrie 2016, în temeiul art. 396 alin. 5 din Codul de procedură penală, raportat la art. 16 alin. 1 lit. b teza I din Codul de procedură penală a fost achitată inculpata pentru infracțiunea de abuz în serviciu, în formă calificată, prevăzută de art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 297 alin. 1 C.pen. (punctul C din rechizitoriu), reținându-se, în esență, că procurorul a modificat acuzațiile inițiale aduse inculpatei prin rechizitoriu și, deși elementul material al laturii obiective pentru ambele infracțiuni reținute în sarcina inculpatei Bica Alina Mihaela prin rechizitoriu, în legătură cu dosarul Tender - Carom, este identic, nu sunt incidente, în acest caz, dispozițiile art. 38 alin. 2 din Codul penal privind concursul ideal, întrucât, din expunerea bazei factuale, precum și din calificarea juridică dată faptelor prin actul de sesizare a instanței, nu rezultă că s-au produs urmările imediate specifice fiecărei infracțiuni, ci, din contră, doar cele ale infracțiunii de favorizare a făptuitorului.

Din probele administrate, inclusiv cu ocazia rejudecării apelurilor în prezenta cauză, rezultă, astfel cum s-a reținut anterior, că situația de fapt a fost în mod corect stabilită de prima instanță însă, contrar opiniei majoritare, apreciez că acțiunile inculpatei, astfel cum au fost descrise în prezenta decizie, nu întrunesc elementele de tipicitate obiectivă ale infracțiunii de favorizare a făptuitorului, fapta comisă de către aceasta, raportat la limitele rejudecării anterior expuse, nefiind prevăzută de legea penală.

Infracțiunea de favorizare a făptuitorului, este definită în art. 269 alin. 1 din Codul penal ca reprezentând ajutorul dat făptuitorului în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală, tragerii la răspundere penală ori executării unei pedepse sau măsuri privative de libertate.

Așadar, simplul ajutor dat unei persoane ce face obiectul judecății într-o cauză penală, prin care nu se urmărește împiedicarea sau îngreunarea tragerii la răspundere penală, nu se circumscrie conținutului constitutiv al infracțiunii de favorizare a făptuitorului, nefiind îndeplinită cerința esențială prevăzută de lege pentru existența laturii obiective a acestei infracțiuni.

Astfel, inculpata Bica Alina Mihaela a fost trimisă în judecată pentru săvârșirea acestei infracțiuni în varianta normativă a îngreunării tragerii la răspundere penală, aspect care nu a fost precizat expres în rechizitoriu dar ar rezulta din împrejurarea că s-a reținut că inculpata a acționat de așa manieră încât numitul Tender Nicolae Ovidiu să nu fie pasibil de o pedeapsă cu închisoarea - sau cel puțin să nu execute în penitenciar o eventuală pedeapsă.

Consider însă că acțiunile inculpatei, descrise de prima instanță, de a fi luat măsuri administrative și a impune formularea anumitor concluzii în dosarul nr. 28726./3/2006 al Tribunalului București - Secția I penală, în scopul ajutării martorului Tender Ovidiu Lucian, prin obținerea unei soluții cât mai avantajoase pentru acesta, astfel încât să nu execute, în regim de detenție, o eventuală pedeapsă nu se circumscriu laturii obiective a infracțiunii de favorizare a făptuitorului întrucât nu orice ajutor dat făptuitorului constituie această infracțiune, iar aspectele reținute de prima instanță în sensul anterior amintit nu

pot constitui obiectul unei acuzații penale ci, eventual, o nerespectare a dispozițiilor Legii nr.303/2004 sau ale Codului deontologic și, respectiv, o abatere disciplinară. Aceasta, deoarece în ceea ce privește comiterea unei eventuale infracțiuni de abuz în serviciu nu ar mai putea fi pusă în discuție în acest cadru procesual, întrucât s-ar încălca limitele rejudecării și principiul non reformatio in pejus.

Potrivit Codului de procedură penală, participanții în procesul penal sunt organele judiciare, avocatul, părțile, subiecții procesual principali, precum și alți subiecți procesuali (art.29).

Pentru aceștia, în cursul judecării, sunt reglementate anumite drepturi și obligații procesuale, în mare măsură comune atât pentru procuror cât și pentru ceilalți participanți. Astfel, art.363 alin. 3, art 364 alin. 6, art. 365 alin. 2 și art. 366 alin. 2 și 3 din Codul de procedură penală consacră dreptul procurorului, al inculpatului, al celorlalte părți, al persoanei vătămate și a altor subiecți procesuali de a formula cereri, de a ridica excepții și de a pune concluzii

De asemenea, art.388 din Codul de procedură penală reglementează dezbaterile și ordinea în care se dă cuvântul.

Este adevărat că, potrivit art.67 alin.2 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, procurorul de ședință este liber să prezinte în instanță concluziile pe care le consideră întemeiate, potrivit legii, ținând seama de probele administrate în cauză, acesta putând contesta la Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii intervenția procurorului ierarhic superior, pentru influențarea în orice formă a concluziilor.

Apreciez însă că, deși intervenția inculpatei și demersurile acesteia pentru determinarea formulării anumitor concluzii în cauza denumită dosarul Tender - Carom reprezintă o încălcare a legii, aceasta care nu constituie infracțiunea prevăzută de art.269 alin.1 din Codul penal

Aceasta deoarece, pe de o parte concluziile procurorului sau ale celorlalți participanți la procesul penal nu au o valoare prestabilită și nu sunt obligatorii pentru instanța de judecată, în sensul reținerii ca atare a acestora.

Pronunțarea unei soluții de achitare, încetare a procesului penal, renunțare la aplicarea pedepsei, amânare a aplicării pedepsei sau condamnare, iar în acest din urmă caz, stabilirea cuantumului pedepsei și a modalității de executare (indiferent de reținerea ca lege penală mai favorabilă a Codului penal din 1969 sau a Codului penal în vigoare) este atributul exclusiv al judecătorului care, în aplicarea art.396 Codul de procedură penală, va avea în vedere toate circumstanțele prevăzute de art.72 și urm. din Codului penal din 1969, respectiv de art. 74 și urm. din Codul penal.

Prin urmare, demersurile inculpatei, prin care aceasta a urmărit determinarea procurorului de ședință de a formula concluzii privind aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării nu puteau fi apte, idonee să realizeze un ajutor în sensul incriminat de art.269 din Codul penal, întrucât a accepta contrariul ar presupune că procurorul, prin concluziile sale (la fel și inculpatul sau partea civilă) s-ar substitui instanței de judecată, singurul organ

judiciar competent funcțional să pronunțe o soluție cu privire la acțiunea penală exercitată în cauză, conform dispozițiilor art.396 din Codul de procedură penală, soluție care are la bază constatarea, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, precum și analiza îndeplinirii condițiilor privind suspendarea executării pedepsei.

Deși infracțiunea de favorizare a făptuitorului este o infracțiune de pericol, ceea ce presupune că nu este necesar ca ajutorul dat făptuitorului să îngreuneze efectiv tragerea la răspundere penală a acestuia, acest ajutor trebuie să fie apt să producă un asemenea rezultat, ceea ce nu este cazul în speța de față.

Aceasta și raportat la împrejurarea că aplicarea dispozițiilor privind suspendarea executării pedepsei, în ambele reglementări, nu ar fi fost posibilă, raportat la limitele de pedeapsă prevăzute de lege, întrucât și în situația reținerii de circumstanțe atenuante în favoarea inculpatului Tender Ovidiu Lucian, quantumul pedepsei rezultante ar fi depășit maximumul de 3 ani închisoare prevăzut de art.86 ind.1 alin. 2 din Codul penal din 1969 sau de art. 91 alin.1 lit. a din Codul penal.

Pe de altă parte, chiar dacă s-ar reține că acțiunile inculpatei de a îl ajuta pe inculpatul Tender Ovidiu Lucian cu privire la obținerea unei modalități de executare a pedepsei mai blânde erau apte să producă un asemenea rezultat, apreciez că acestea nu pot constitui infracțiunea de favorizare a făptuitorului întrucât nu reprezintă o îngreunare sau împiedicare a tragerii la răspundere penală.

Consider așadar, în dezacord cu opinia majoritară, că instanța de fond a interpretat extensiv dispozițiile art.269 din Codul penal, în defavoarea inculpatei și într-o modalitate care nu a mai fost întâlnită nici în practica judiciară și nici în doctrina de specialitate.

Inculpata a fost trimisă în judecată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 269 constând în aceea că „a dispus, prin măsuri abuzive, ca atribuțiile profesionale și poziția judiciară a procurorilor de ședință ai D.I.I.C.O.T în fața instanței de judecată să fie exercitate și să susțină interesul infracțional al numitului Tender Ovidiu Lucian, de așa manieră încât acesta să nu fie pasibil de o pedeapsă cu închisoarea - sau cel puțin să nu execute în penitenciar o eventuală pedeapsă „- faptă ce a fost încadrată în varianta normativă a urmăririi îngreunării și împiedicării tragerii la răspundere penală prin aplicarea unei pedepse cu suspendarea executării și nu prin pronunțarea vreunei alte soluții (de achitare sau încetare a procesului penal) sau prin nepromovarea vreunei căi de atac și nici prin provocarea de întârzieri, amânări în desfășurarea procesului, astfel că nu se pot adăuga inculpatei fapte materiale suplimentare care nu au fost cuprinse în actul de sesizare a instanței.

Totodată, nu se poate include în noțiunea de tragere la răspundere penală și modalitatea de individualizare judiciară a executării pedepsei, aceasta fiind întotdeauna subsecventă constatării și reținerii îndeplinirii condițiilor pentru antrenarea răspunderii penale a făptuitorului – existența faptei prevăzute de legea penală, care a fost săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă

persoanei care a săvârșit-o și cu privire la care instanța a constatat, dincolo de orice îndoială rezonabilă că aceasta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

Este de necontestat împrejurarea că acțiunile inculpatei și atitudinea acesteia denotă un comportament contrar eticii și deontologiei profesionale, însă acestea nu pot fi considerate ca reprezentând acțiuni menite a îngreuna sau împiedica tragerea la răspundere penală a făptuitorului.

Din această perspectivă, nu prezintă relevanță nici faptul că un alt inculpat (Iancu Marian) a fost condamnat anterior la pedeapsa de 15 ani închisoare și nu se poate susține nici împrejurarea că soluția față de Tender Ovidiu Lucian era previzibilă, neputând fi fundamental diferită.

Cu privire la *interzicerea aplicării extensive a legii penale (în materia incriminării faptelor)*, este necesară raportarea la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind principiul legalității incriminării și pedepsei, consacrat de art. 7 par. 1 din Convenție, din care rezultă că legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv în defavoarea acuzatului, de exemplu, prin analogie. Legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Cantoni împotriva Franței, paragraful 29; Hotărârea din 22 iunie 2000, pronunțată în Cauza Coeme și alții împotriva Belgiei, paragraful 145; Hotărârea din 7 februarie 2002, pronunțată în Cauza E.K. împotriva Turciei, paragraful 51; Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în Cauza Achour împotriva Franței, paragrafele 41 și 42; Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României, paragrafele 33 și 34; Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în Cauza Kafkaris împotriva Ciprului, paragraful 140; Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza Sud Fondi SRL și alții împotriva Italiei, paragrafele 107 și 108; Hotărârea din 17 septembrie 2009, pronunțată în Cauza Scoppola împotriva Italiei (nr. 2), paragrafele 93, 94 și 99; Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza Del Rio Prada împotriva Spaniei, paragrafele 78, 79 și 91).

De asemenea, în *cauza Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României, Hotărârea din 24 mai 2007*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că „art. 7 alin. 1 din Convenție ordonă de asemenea să nu se aplice legea penală în mod extensiv în detrimentul acuzatului, de exemplu prin analogie. Reiese că legea trebuie să definească clar infracțiunile și pedepsele care le sancționează (Achour împotriva Franței [GC], nr. 67335/01, paragraful 41, 29 martie 2006).

37. Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând

cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și evident previzibilă (S.W. împotriva Regatului Unit al Marii Britanii, Hotărârea din 22 noiembrie 1995, seria A nr. 335-B, p. 41, paragraful 36).

40. În opinia Curții, chestiunea ce îi este supusă atenției face trimitere la principiile generale de drept, în special de drept penal. Ca o consecință a principiului legalității condamnărilor, dispozițiile de drept penal sunt supuse principiului de strictă interpretare.”

Revenind la cauză de față, se constată atât lipsa unor interpretări doctrinare, cât mai ales a unor interpretări jurisprudențiale accesibile și evident previzibile, în sensul că un asemenea comportament precum cel reținut în sarcina inculpatei sau formularea de către procurorul de ședință a unor concluzii cu privire la aplicarea unei modalități de executare mai blânde, subsecvente unei soluții de condamnare sau chiar pronunțarea de către instanța de judecată a unei asemenea soluții ar constitui infracțiunea de favorizare a făptuitorului (chiar și în varianta reglementată de Codul penal anterior).

Norma de incriminare este de strictă interpretare, fiindu-i interzis judecătorului să extindă definiția unei infracțiuni pentru a include în conținutul acesteia fapte noi, iar a raționa altfel ar însemna încălcarea obiectului și scopului dispozițiilor art.7 din Convenție, care dorește ca nimeni să nu fie condamnat în mod arbitrar.

Pentru toate aceste motive, consider că fapta inculpatei, astfel cum a fost descrisă în actul de sesizare (în care se reținea însă și săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu pentru care inculpata a fost achitată definitiv în primul ciclu procesual) nu poate constitui infracțiunea de favorizare a făptuitorului, atestând eventual o conduită a inculpatei contrară normelor de conduită profesională, motiv pentru care se impunea pronunțarea unei soluții de achitare în baza art.16 lit. b teza I din Codul de procedură penală - fapta nu este prevăzută de legea penală.

JUDECĂTOR:
Alexandra Iuliana Rus

